

Arbetsförmedlingens nulägesbedömning av arbetet med snabbspår

December 2017

Innehåll

Sammanfattning	
1	Inledning 1
1.1	Bakgrund 1
1.2	Snabbspår – en relevant metod för kompetensförsörjning 1
1.3	Snabbspårens utformning och insatser som kan ingå 2
1.4	Förutsättningarna för uppföljning 2
1.4.1	Ett snabbspår innebär en kedja av insatser 2
1.4.2	Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår 3
1.5	När startade de olika snabbspåren? 3
2	Fler insatser på plats i snabbspåren 4
2.1	Nytt sedan lägesrapporten i maj 4
2.1.1	Nya valideringstjänster 4
2.1.2	Nytt avtal för yrkessvenska 5
2.1.3	Arbetsmarknadsutbildning/uppdragsutbildning 5
3	Ökat deltagande i snabbspåren 6
3.1	Antal personer fördelat per snabbspårsaktivitet 8
4	Ögonblicksbild av andel i arbete, i relation till deltagarnas tid i insatser 9
4.1	Längre väg att nå branschens kvalifikationsnivå inom legitimationsyrken 10
5	Fortsatta utmaningar och möjligheter för snabbspåren 11
5.1	Tydliggjorda interna funktioner bidrar till ökad förankring 11
5.2	Synliggörande av kompetens ger en effektivare matchning 12
5.3	Löpande dialog med arbetsmarknadens parter är viktig 13
5.4	Utmaningar kopplat till målgruppens förändrade förutsättningar samt minskat inflöde till etableringsuppdraget 14
5.5	Snabbspårsmodellen som inspiration för andra kompetensförsörjande satsningar 15
5.6	Jämställt deltagande i snabbspåren – en utmaning 15
6	Bilaga 1: Arbetsförmedlingens beskrivning av respektive snabbspår 17
6.1	Kock 17
6.2	Livsmedelsbranschen 18
6.3	Legitimationsyrken inom hälso- och sjukvårdsområdet 20
6.4	Lastbilsförare 22
6.5	Lärare och förskollärare 24
6.6	Samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister 26
6.7	Socialt arbete 28
6.8	Djursjukskötare 29
6.9	Träindustrin 31
6.10	Tjänstemän inom byggsektorn 33
6.11	Fastighetsbranschen 35
6.12	Målare 37
6.13	Energibranschen 38
6.14	Elteknikbranschen 41
7	Bilaga 2: Främjandemedel 43
	Beviljade medel 2017 43
8	Bilaga 3: Fördelning av snabbspåren till marknadsområdena 45

Sammanfattning

Detta är Arbetsförmedlingens tredje lägesbedömning angående arbetet med snabbspåren. Hittills har lägesbedömningen kommit ut halvårsvis och den senaste rapporten publicerades i maj 2017.¹ Snabbspåren är en av Arbetsförmedlingens insatser för att kompetensförsörja bristyrken. Modellen för snabbspåren är unik på det sätt att Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadens parter samt andra berörda myndigheter och utbildningsanordnare tecknat överenskommelser på nationell nivå, för att bidra till kompetensförsörjningen av bristyrken. Samtidigt ska snabbspåren även korta vägen till arbete för nyanlända individer med relevant kompetens. Idag finns 14 snabbspår och deltagandet i snabbspåren går fortsatt uppåt. Fler insatser är på plats vilket gör att snabbspåren överlag fungerar ändamålsenligt. En ögonblicksbild över andel i arbete efter viss tid i snabbspårsinsatser, visar på fortsatt ökning.

Fler insatser på plats i snabbspåren

Sedan den förra lägesrapporten har bland annat valideringstjänster enligt lagen om valfrihet (LOV) kommit på plats. I dagsläget finns leverantörer inom byggbranschen, där validering för målare främst är aktuellt ur snabbspårssynpunkt samt finns validering för kock. Fler leverantörer kommer att tillkomma under hösten 2017/våren 2018. En viktig insats som ingår i de flesta snabbspår är yrkessvenska. Nytt avtal är klart och en ny möjlighet är att yrkessvenska kan kombineras med praktik eller anställning för vissa anställningsstöd. Detta möter en del av det språkstödsbehov som parterna efterfrågar för att förbättra möjligheterna till anställning. Sedan förra lägesrapporten har även ett flertal viktiga insatser tillkommit som står utanför Arbetsförmedlingens verksamhet, såsom studiemedelsberättigade kompletterande utbildningar för socionomer, ingenjörer, systemvetare, psykologer, sjuksköterskor, apotekare och biomedicinska analytiker.

Ökat deltagande i snabbspåren

I oktober 2017 hade totalt 5 316 personer påbörjat ett snabbspår sedan den 1 januari 2016. Av dem är 1 570 kvinnor (30 procent) och 3 746 män (70 procent). Antalet personer som deltar eller har deltagit i snabbspår har ökat med ungefär 50 procent sedan den senaste lägesrapporten som publicerades i maj, vilket är positivt. I maj var deltagarantalet 3 540 personer totalt. Arbetsförmedlingen anser att takten på den successiva ökningen är rimlig och bedömer att ökningen kommer att fortsätta ett tag framöver men är samtidigt medveten om att antalet nyinskrivna nyanlända och deltagare i etableringsuppdraget börjar plana ut.²

Ögonblicksbild av andel i arbete, i relation till deltagarnas tid i insatser

Eftersom att deltagarnas kvalifikationer och erfarenheter ser olika ut, liksom att krav på kompetensnivå och språkkunskap i branscherna skiljer, tar det också olika lång tid för deltagare att bli anställningsbara. Detta påverkar därför i vilken takt personer kan få ett arbete inom ramen för snabbspåren. Efter att det gått drygt ett år (13-15 månader) sedan individen påbörjade insatser i ett snabbspår hade mellan 17 och 50 procent arbete, beroende på spår, vid mättillfället oktober 2017. På grund av de krav som ställs för att få legitimation inom lärare- respektive hälso- och sjukvården var som väntat andelarna i arbete lägre för dessa spår, 23 respektive 27 procent.

Bland personerna inom snabbspår exklusive legitimationsyrken är det 54 procent som fått arbete 19 till 21 månader efter att deltagaren var ny i snabbspår. För personerna inom snabbspår som

¹ Arbetsförmedlingens lägesbedömning av arbetet med snabbspåren, maj 2017 ([länk](#)). Arbetet med snabbspåren har även beskrivits i Arbetsförmedlingens återrapportering 2017-05-04 ([länk](#)). Ytterligare en återrapport kommer i februari 2018.

² Av deltagarna i snabbspår utgör personer som tillhör etableringsuppdraget cirka 80 procent. Arbetsförmedlingens datalager 2017-10-31.

innefattar legitimationsyrken är andelen som fått arbete 40 procent 19 till 21 månader efter att deltagaren var ny i snabbspåret. Siffrorna utgår från mättillfället oktober 2017.

Fortsatta utmaningar och möjligheter i snabbspårsarbetet

Nedan punktats viktiga utmaningar och möjligheter som identifierats för det fortsatta arbetet med snabbspåren.

- **Löpande dialog med arbetsmarknadens parter är viktig.** Arbetsförmedlingen och parterna träffas återkommande. Att det finns en kontinuerlig dialog gör det lättare för Arbetsförmedlingen förstå branschens krav samt att anpassa insatser utifrån branschens och de nyanländas behov. Arbetsförmedlingen upplever också att dialogen har gett parterna en bättre förståelse för vilka kompetenser som nyanlända har och vilka utmaningar det kan finnas att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.
- **Snabbspårsmodellen som inspiration för andra kompetensförsörjande satsningar.** I juli 2017 gav regeringen ett utökat uppdrag till Arbetsförmedlingen att förbättra genomförandet av etableringsuppdraget. I uppdraget identifierades den arbetsprocess snabbspåren bygger på som en metod att utveckla och använda i bredare utsträckning. Utvecklingen och spridningen av snabbspårsmodellen pågår i olika former. Exempel på lokala initiativ där Arbetsförmedlingen är part finns i avsnitt 5.4.
- **Tydliggjorda interna funktioner bidrar till ökad förankring och en bättre matchning.** Arbetsförmedlingen har beslutat om en ny ansvarsfördelning av det interna arbetet med snabbspåren. Roller och ansvarsområden har förtydligats med målet att det operativa arbetet med snabbspåren ska kunna fördelas till ett eller flera av Arbetsförmedlingens geografiska marknadsområden. De utsedda marknadsområdena ska för respektive snabbspår fungera som kunskapsnav och en tydlig första kanal in för externa parter. Ett syfte med den nya ansvarsfördelningen är också att matchningen ska bli än mer träffsäker i och med att det operativa ansvaret kommer närmare själva förmedlingsverksamheten. För att ytterligare förbättra kartläggning och matchning av nya deltagare till snabbspåren pågår ett antal utvecklingsarbeten, bland annat tidig kartläggning i matchningsverktyget Jobskills.se. Utöver detta använder Arbetsförmedlingen nya kommunikationskanaler genom sociala medier och direktutskick för att nå rätt deltagare.
- **Utmaningar kopplat till målgruppens förändrade förutsättningar samt minskat inflöde till etableringsuppdraget.** Arbetsförmedlingen kan se en utplaning av antalet nyanlända och deltagare i etableringsuppdraget framöver. Med detta följer att det på sikt kan komma att bli svårare att hitta rätt kompetens till samtliga snabbspår. En annan viktig aspekt att ta hänsyn till är att andelen av dem som skrivs in i etableringsuppdraget och har tillfälliga uppehållstillstånd ständigt ökar. En möjlig följd av detta är att färre personer väljer att gå in i snabbspårsinsatser i och med att exempelvis deltagande i valideringsinsatser eller kompletterande utbildningar på eftergymnasial nivå inte utgör en grund för förlängning av tillfälligt uppehållstillstånd. Allt detta sammantaget gör att kartläggning, matchning och även vägledning och motiverande samtal är viktigt för Arbetsförmedlingen att fortsätta vidareutveckla, för att nå rätt personer till snabbspåren.
- **Jämställt deltagande i snabbspåren – en utmaning.** Andelen deltagare inom snabbspåren är ojämnt fördelat mellan könen. Männerna utgör 70 procent av deltagarna från januari till oktober 2017. Arbetsförmedlingen har identifierat några av orsakerna till det ojämnställda deltagandet och dessa beskrivs närmare under avsnitt 5.5.

1 Inledning

Snabbspår utgörs av skriftliga överenskommelser eller avsiktsförklaringar (fortsatt kallat överenskommelser) mellan arbetsmarknaders parter, Arbetsförmedlingen samt andra berörda myndigheter och utbildningsanordnare. Ett snabbspår innebär en kedja av insatser som syftar till att bidra till kompetensförsörjning av bristyrken samt korta tiden i arbetslöshet för nyanlända individer med relevanta kompetenser.

I nuläget har sammanlagt 14 överenskommelser om snabbspår upprättats mellan Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter. Inom överenskommelserna beskrivs vad parterna respektive Arbetsförmedlingen har för ansvarsområden samt vad de åtagit sig att göra.

Denna rapport syftar till att ge en nulägesbild av arbetet med snabbspår. Rapporten tar även upp vilka utmaningar och möjligheter Arbetsförmedlingen fortsatt ser i arbetet med snabbspår. Liknande lägesbedömning har tidigare publicerats i maj 2017 och oktober 2016.³

1.1 Bakgrund

Våren 2015 påbörjades ett antal dialoger inom olika branscher mellan regeringen, arbetsmarknadens parter och Arbetsförmedlingen samt andra berörda myndigheter. Målsättningen var att tillsammans skapa snabbspår som utifrån branschens behov skulle komplettera kompetensen hos nyanlända med utbildning och/eller erfarenhet från bristyrken, så att de snabbare kan komma ut i arbete.

Där snabbspår sågs som en relevant väg för kompetensförsörjning av branschen tog Arbetsförmedlingen ansvar för att vara pådrivande i processen för att upprätta överenskommelser med arbetsmarknadens parter. För att säkerställa att innehåll och process skulle leda till anställningsbarhet involverades i de vidare dialogerna fler aktörer, till exempel partsgemensamma utbildningsråd, Socialstyrelsen och Universitets- och högskolerådet (UHR). Alla aktörer har sedan dess löpande arbetat med att skapa och anpassa processer och innehåll i snabbspåren utifrån branschernas behov. För Arbetsförmedlingens del handlar det om att identifiera och matcha personer till de framtagna snabbspåren. Myndigheten upphandlar även insatser enligt identifierade behov inom snabbspåren samt hantera ansökningar och besluta om tilldelning av främjandemedel.

1.2 Snabbspår – en relevant metod för kompetensförsörjning

Ett stort värde i arbetet med snabbspåren är samarbetet med arbetsmarknadens parter, vilka har betydande påverkan på arbetsmarknadens funktionssätt.

³ Arbetsförmedlingens lägesbedömning av arbetet med snabbspåren, maj 2017 ([länk](#)). Arbetet med snabbspåren har även beskrivits i Arbetsförmedlingens återrapportering 2017-05-04 ([länk](#)). Ytterligare en återrapport kommer i februari 2018.

För att den svenska arbetsmarknaden ska kunna växa och effektivt nyttja de resurser som finns, är det viktigt att lediga platser inte tillsätts av överkvalificerad personal utan istället går till arbetssökande som bättre matchar kvalifikationskraven. Att syftet med snabbspåren ska uppnås är betydelsefullt både för att arbetslösheten ska minska och för att den svenska arbetsmarknaden ska vara öppen för alla, oavsett hur och i vilket land en person erhållit sina kompetenser. Det finns inget enskilt arbetssätt som kommer att åtgärda segregationen på arbetsmarknaden. Snabbspårsmodellen utgör en av flera insatser Arbetsförmedlingen har för att kompetensförsörja bristyrken och matcha arbetssökande till arbete, vilket i sin tur kan leda till minskad segregation.

1.3 Snabbspårens utformning och insatser som kan ingå

Även om snabbspåren är utformade på olika sätt följer alla i princip tre steg; kartläggning, bedömning och komplettering. Parallellt med dessa steg studerar den nyanlände svenska. Svenskastudierna kan bestå av sfi (svenska för invandrare), yrkessvenska (förberedande utbildning inom Arbetsförmedlingen) eller motsvarande utbildning vid folkhögskola. Snabbspåren utgår i huvudsak från redan befintliga insatser i Arbetsförmedlingens verktygslåda. Det handlar om arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik, branschvalidering, korta vägen, yrkeskompetensbedömning eller yrkessvenska. För vissa snabbspår har Arbetsförmedlingen också anskaffat snabbspårsspecifika uppdragsutbildningar på eftergymnasial nivå.

Åtaganden från arbetsgivarorganisationernas sida är främst att verka för att deras medlemmar bidrar med platser för praktik, arbetsplatsförlagt lärande eller yrkeskompetensbedömning.

1.4 Förutsättningarna för uppföljning

1.4.1 Ett snabbspår innebär en kedja av insatser

Snabbspåren är unika i och med att de är konstruerade i överenskommelse med parterna och därmed visar vad de olika branscherna kräver för att nå anställningsbarhet. Att varje snabbspår har olika behov av insatser gör att snabbspåren inte är utformade som ett arbetsmarknadspolitiskt program utan som en metod för att effektivare nyttja de insatser som finns till förfogande. En konsekvens av detta är dock att Arbetsförmedlingens möjligheter att följa upp snabbspåren är begränsade jämfört med hur myndigheten kan följa upp resultaten av arbetsmarknadspolitiska program.

Snabbspåren utgörs av en kedja av insatser, vars längd är beroende av respektive deltagares förutsättningar. Det görs med andra ord inga anvisningar med start- och slutdatum till någon specifik insats som kallas för "snabbspår". Det finns inte heller någon på förhand given tid för hur länge en person kommer att delta i ett snabbspår. Inom vissa yrkesinriktningar kan till exempel en kortare validering leda till arbete och avsluta deltagandet. Inom akademiska- eller legitimationsyrken kan snabbspåren däremot pågå i månader eller till och med år. Det påverkar således hur snabbt det är rimligt att anta att personer ska vara i arbete inom olika spår. En närmare beskrivning av vad detta innebär för respektive snabbspår finns i bilaga 1.

1.4.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår

Alla parametrar som mäts för snabbspåren utgår enbart från gruppen nyanlända med en yrkeskodning⁴ som är relevant för något av snabbspåren.

Arbetsförmedlingen mäter månadsvis hur många personer som påbörjat ett snabbspår. För att i statistiken räknas som **ny** deltagare i ett snabbspår krävs att personen uppfyller följande villkor:

1. Deltar i etableringsuppdraget eller är nyanländ⁵
2. Har sökt yrke (SSYK)⁶ inom snabbspårstyrkena
3. Har under månaden anvisats till något av programmen arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik⁷, branschvalidering, korta vägen, yrkeskompetensbedömning eller yrkessvenska.

En person kan endast räknas som ny deltagare i snabbspår en gång. Den första månaden för mätning, gällande samtliga snabbspår vars överenskommelser tecknades under 2015, är januari 2016. Därefter utgår statistiken för ett specifikt snabbspår från den första i månaden som överenskommelsen formellt upprättades.

I denna rapport mäts antal snabbspårssamtal efter antalet som deltagit i *någon* av de identifierade snabbspårssamtalen. För vissa snabbspår är specifika insatser mer intressanta att följa än andra, exempelvis antal validerade när det gäller kockar eller antal som gått den kompletterande uppdragsutbildningen när det gäller lärare. Spårspecifika insatser som dessa redovisas främst under respektive spår i bilaga 1.

1.5 När startade de olika snabbspåren?

Snabbspåren har blivit godkända av samtliga berörda parter vid olika tidpunkter, vilket framgår av tabellen nedan. Detta påverkar exempelvis hur många personer som har hunnit delta i snabbspåren och hur många som fått arbete. Från januari 2016 fick Arbetsförmedlingens möjlighet att följa upp snabbspåren statistiskt.

Tabell 1: Tidpunkt för överenskommelsernas första godkännande⁸

Snabbspår	Godkända av samtliga parter
Kockar	Oktober 2015
Livsmedelsbranschen	November 2015
Energibranschen	December 2015
Fastighetsbranschen	December 2015

⁴ Inom snabbspåren är ett 30-tal yrken representerade, som identifieras genom standarden för svensk yrkesklassificering (SSYK). I standarden har varje yrkesbenämning en fyrsiffrig kod. <http://www.scb.se/ssyk/>

⁵ Med nyanlända invandrare menas huvudsakligen de personer som är födda utanför EU/EES och Schweiz, vars vistelsetid i Sverige i normalfallet inte överstiger 36 månader efter erhållet uppehållstillstånd.

⁶ SSYK, standard för svensk yrkesklassificering. <http://www.scb.se/ssyk/>

⁷ Yrkesinriktning (SSYK) för praktikplatsen ska vara inom snabbspårstyrken.

⁸ Tabellen redovisar ej eventuella uppdateringar av överenskommelser, utan visar när samarbetet inom snabbspår initialt upprättades.

Legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården	December 2015
Målare	December 2015
Tjänstemän inom byggsektorn	December 2015
Lastbilsförare	December 2015
Lärare och förskollärare	Februari 2016
Samhällsvetare, inklusive ekonomer och jurister	Maj 2016
Socialt arbete	Juni 2016
Djursjukskötare	September 2016
Träindustrin	Januari 2017
Elteknikbranschen	Mars 2017

2 Fler insatser på plats i snabbspåren

Alltsedan dialogerna om snabbspår påbörjades i inledningen av 2015 har snabbspåren kontinuerligt ökat i antal. Spåren omfattar nu flertalet yrken och branscher. De senast tillkomna snabbspåren är riktat till arbetare inom träindustrin respektive elteknikbranschen. I nuläget finns således 14 överenskommelser om snabbspår mellan Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter. Dessa innefattar ett trettiotal yrken.

Ibland är inte alla insatser på plats vid tidpunkten som överenskommelsen tecknas, utan en del av snabbspårsarbetet handlar om att de överenskomna insatserna ska bli tillgängliga. Tillgången till insatser i de olika spåren kan också variera över tid, beroende på vilken kapacitet Arbetsförmedlingens leverantörer har, till exempel när det gäller tillgången till utbildningsplatser eller valideringstjänster.

2.1 Nytt sedan lägesrapporten i maj

2.1.1 Nya valideringstjänster

Sedan mitten av sommaren 2017 är nu upphandlingen av de nya valideringstjänsterna klar, vilket öppnar upp för att valideringen kan ske på ett större antal orter enligt lagen om valfrihet (LOV).⁹ Detta innebär i praktiken att den arbetssökande själv väljer leverantör för validering. Uppföljningsmöjligheten av

⁹ Enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) kan alla företag som uppfyller kraven i upphandlingen ansöka om och godkännas som leverantör. Kraven för upphandlingen utgår från branschens fastlagda krav för validering.

valideringstjänsterna har utökats vilket är positivt. I dagsläget finns leverantörer inom byggbranschen och för kockar. Leverantörer på gång finns inom elteknikbranschen, för fastighetstekniker och för lokalvårdare. Vissa av de leverantörer som redan finns på plats har i dagsläget inte valideringstillfällen klara utan det är en process som kommer att fortgå under hösten 2017, liksom att fler leverantörer succesivt tillkommer.

2.1.2 Nytt avtal för yrkessvenska

En annan viktig insats för snabbspåren generellt är den förberedande utbildningen yrkessvenska. Ett nytt avtal för yrkessvenska tecknades under 2017 och utbildningen kan nu ges i tre former: som yrkessvenskautbildning på hel eller halvtid; som yrkessvenskautbildnings parallellt med annan arbetsmarknadsutbildning eller; som yrkessvenskautbildning i kombination med praktik eller vissa anställningsstöd. I dialog med parterna framkommer ofta att arbetsgivare efterfrågar ytterligare stöd för svenskinläringen vid praktik eller anställning. Möjligheten att kombinera yrkessvenska med praktik eller vissa anställningsstödförmer kommer till viss del svara upp mot detta behov.¹⁰

2.1.3 Arbetsmarknadsutbildning/uppdragsutbildning

Inom ramen för redan befintliga överenskommelser om snabbspår för akademiska yrken har uppdragsutbildning inte kunnat anskaffas, vilket gjort att tillgången till insatser till viss del varit begränsade. Detta gäller främst snabbspåret för socialt arbete. Arbetsförmedlingen för löpande samtal med landets lärosäten för att komma till rätta med detta. I vissa fall kommer uppdragsutbildning inte kunna anskaffas och potentiella deltagare kommer därmed helt vara hänvisade till övriga insatser samt reguljär utbildning. De reguljära studierna kan dock ofta ske inom ramen för det uppdrag utbildningsdepartementet har gett lärosätena, gällande att erbjuda kompletterande utbildningar till nyanlända med relevant utbildningsbakgrund, t.ex. för tandläkare, socionomer, ingenjörer, systemvetare, psykologer, sjuksköterskor, apotekare och biomedicinska analytiker.¹¹ Nytt sedan förra lägesrapporten är att Arbetsförmedlingen nu har arbetsmarknadsutbildning för yrkesförare, C- och CE-behörighet, vilket gör att insatserna inom snabbspåret för yrkesförare finns på plats.

Utifrån snabbspårens tre steg: kartläggning, bedömning och komplettering, ger nästa tabell en sammanfattande bild av om insatserna är på plats för varje snabbspår. Sedan snabbspåren startade har en succesiv förbättring skett mellan varje lägesrapport. Idag är de flesta av insatserna som snabbspåren behöver för att kunna fungera ändamålsenligt på plats. Eftersom att avtalen för valideringstjänsterna är nya är den geografiska spridningen än så länge begränsad och alla starttillfällen är ännu inte klara. På grund av detta bedöms vissa spår ha samtliga insatser på plats men med visst förbehåll, i och med att det dröjer något innan tjänsterna kan börja användas fullt ut.

¹⁰ Första anvisningen till utbildningen kommer att kunna ske från och med 2017-12-11.

¹¹ Pressmeddelande: *19 universitet och högskolor ska starta kompletterande utbildningar för personer med utländsk examen* ([länk](#))

Tabell 2. Sammanställning av om insatserna är på plats inom snabbspåren

Snabbspår	Är insatserna på plats?
Kockar	Ja med förbehåll Den nya branschvalideringen enligt LOV är i gång. Just nu är det bara ett fåtal orter på plats och ett begränsat antal valideringstillfällen kopplat till dessa. En utökning av orter samt fler leverantörer kan komma på plats under närtid.
Livsmedelsbranschen	Delvis Insatser för bagare finns nu på plats. Ny upphandling gällande arbetsmarknadsutbildning för styckare/slaktare är på gång och förväntas vara klart under första kvartalet 2018.
Energibranschen	Ja.
Fastighetsbranschen	Delvis. Upphandling av branschvalidering är genomförd. I dagsläget saknas dock möjlighet att anvisa till valideringstjänsterna på grund av att inkomna ansökningar om att bli leverantör inte är helt godkända.
Legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården	Ja. Nya kompletterande utbildningar är på gång.
Målare	Ja med förbehåll Upphandling av branschvalidering är genomförd. Än så länge finns bara en leverantör som lagt anbud och som levererar tjänsten på en ort. Yrkeskompetensbedömning går att använda och Arbetsmarknadsutbildning finns på plats.
Tjänstemän inom byggsektorn	Ja. Programinsatser som till exempel arbetsmarknadsutbildning finns att tillgå. Behov av praktikplatser hos enskilda arbetsgivare varierar.
Lastbilsförare	Ja. Nytt sedan förra lägesrapporten är att Arbetsförmedlingen nu har yrkesförarutbildning för C- och CE-behörighet.
Lärare och förskollärare	Ja.
Samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister	Ja.
Socialt arbete	Nej. Uppdragsutbildning saknas, diskussioner pågår dock med två lärosäten.
Djursjukskötare	Ja.
Träindustrin	Ja.
Elteknikbranschen	Ja.

3 Ökat deltagande i snabbspåren

I oktober 2017 hade totalt 5 316 personer påbörjat ett snabbspår sedan den 1 januari 2016. Av dem är 1 570 kvinnor (30 procent) och 3 746 män (70 procent). Deltagandet mellan könen är ojämnt och möjliga orsaker till detta beskrivs ytterligare under avsnitt 5.6. Antalet som deltar eller har deltagit i snabbspår har ökat med ungefär 50 procent sedan den senaste lägesrapporten som publicerades i maj, vilket är positivt. I maj var deltagarantalet 3 540 personer totalt.

Antalet personer i snabbspåren ökar succesivt månad för månad. Arbetsförmedlingen anser att takten på den successiva ökningen är rimlig och bedömer att ökningen kommer att fortsätta under en period framöver men är samtidigt medveten om att antalet nyinskrivna nyanlända har börjat plana ut. Förändrade förutsättningar och sammansättning i målgruppen beskrivs närmare under avsnitt 5.4.

Arbetsförmedlingen kan på förhand inte bedöma exakt hur många individer som kan bli aktuella för ett snabbspår. Detta på grund av att långt ifrån alla nyanlända kan bli aktuella för ett snabbspår då de är begränsade till specifika krav inom vissa branscher.

Tabell 3. Totalt antal deltagare¹² per snabbspår uppdelat på kön. Januari 2016 – oktober 2017.

Startmånad		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Summa
sep-16	Djursjukskötare	6	43	12%	88%	49
jan-16, resp. mar-17	Energi- och elteknikbranschen	14	300	4%	96%	314
jan-16	Fastighetsbranschen - tekniker och ingenjörer	13	348	4%	96%	361
jan-16	Kockar	32	185	15%	85%	217
jan-16	Legitimationsyrken inom hälso- och sjukvårdsområdet	267	489	35%	65%	756
jan-16	Livsmedelsbranschen – slaktare, styckare och bagare	22	227	9%	91%	249
feb-16	Lärare och förskollärare	650	413	61%	39%	1063
jan-16	Målare		184	0%	100%	184
maj-16	Samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister	395	751	34%	66%	1 146
jun-16	Socialt arbete	26	16	62%	38%	42
jan-16	Tjänstemän inom byggsektorn	103	287	26%	74%	390
jan-16	Transport - lastbilsförare		161	0%	100%	161
jan-17	Träindustrin- arbetare	42	342	11%	89%	384
Totalsumma		1570	3746	30%	70%	5 316

Källa: Arbetsförmedlingens datalager

Tabellen ovan visar att fram till oktober 2017 finns flest deltagare inom snabbspåren för lärare- och förskollärare, legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården samt samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister.

Antalet deltagare i tabellen omfattar alla som har relevanta yrkeskodning (SSYK) och som har deltagit i aktiviteter som är identifierade som snabbspårsinsatser.¹³ Överenskommelserna med parterna beskriver insatskedjan för specifika snabbspår och i några överenskommelser är vissa insatser av avgörande betydelse. Inom snabbspårsöverenskommelserna för kock-, livsmedel- samt målare är branschvalidering en sådan viktig insats. Antal deltagare i tabellen ovan är inte begränsat till antalet som enbart deltagit i validering för dessa spår. Att statistiken för deltagare i snabbspåren kan skilja mycket från antalet deltagare i insatser som parterna har identifierat som särskilt viktiga, kan skapa förvirring. Arbetsförmedlingen är medveten om detta och vill framöver i dialog med parterna utveckla hur vi mäter antalet snabbspårsdeltagare, så att myndigheten bättre speglar den bild både Arbetsförmedlingen och parterna ser.

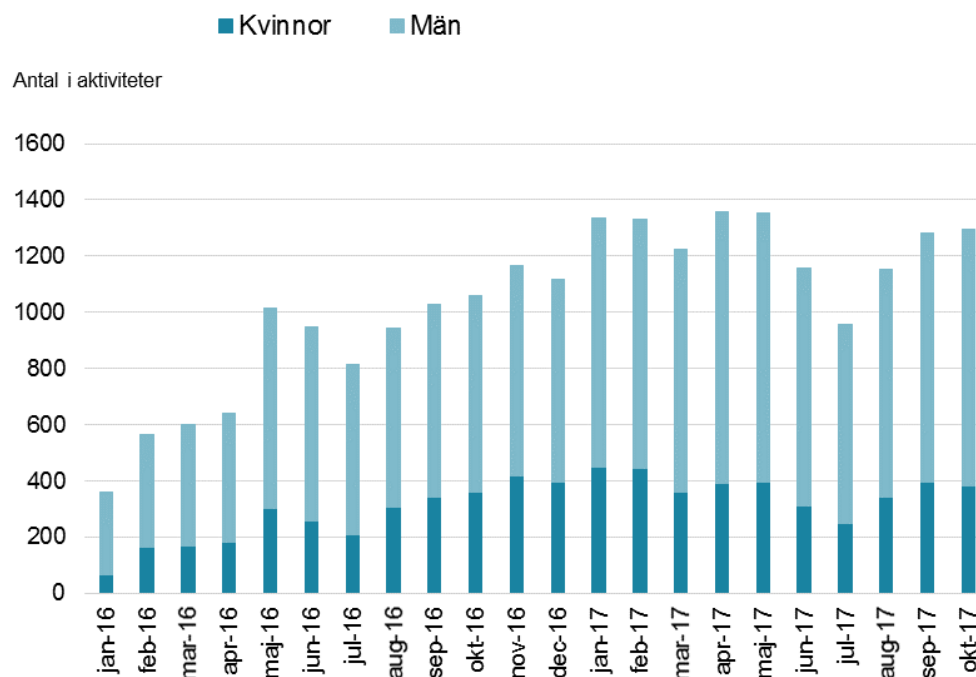
¹² Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

¹³ Branschvalidering, arbetsmarknadsutbildning (inkl. uppdragsutbildning), arbetspraktik, korta vägen, yrkeskompetensbedömning, yrkessvenska.

3.1 Antal personer fördelat per snabbspårsaktivitet

En annan indikator för hur arbetet med snabbspåren fortlöper är hur många individer som varje månad deltar i program och insatser¹⁴ som är relevanta för snabbspåren. Från januari till oktober 2017 har i genomsnitt drygt 1 200 personer deltagit i aktiviteter varje månad.

Tabell 4. Antal deltagare i aktiviteter, uppdelat på månader och kön

Källa: Arbetsförmedlingens datalager.

Snabbspåren innehåller snabbspårsinsatser som används i olika hög grad, beroende på behoven för respektive snabbspår. Tabellen nedan ger en ögonblicksbild över fördelningen av deltagare mellan olika snabbspårsinsatser i oktober 2017.

Tabell 5. Antal deltagare fördelat på snabbspårsinsatser, oktober 2017

	Snabbspårsinsatser						
	Arbetsmarknads- utbildning	Arbetspraktik	Branschvalidering	Korta vägen	Yrkeskompetens- bedömning	Yrkesvenska	Antal individer*
Totalsumma	529	234	19	350	21	170	1 295

Källa: Arbetsförmedlingens datalager. * En person kan ha haft flera insatser under månaden och därför kan summan av alla insatser vara högre än antal individer.

De mest använda insatserna under oktober månad är arbetsmarknadsutbildning (40 procent av deltagandet), arbetspraktik (18 procent av deltagandet) och Korta vägen

¹⁴ Branschvalidering, arbetsmarknadsutbildning (inkl. uppdragsutbildning), arbetspraktik, korta vägen, yrkeskompetensbedömning, yrkesvenska.

(26 procent av deltagandet). Dessa insatser är vanligast inom snabbspåren för lärare samt samhällsvetare. De låga antalet deltagare i branschvalidering beror på att det under perioden upphandlats nya branschvalideringstjänster. Endast avtal inom kock och bygg har hunnit komma på plats enligt det nya regelverket samt är startdatum och den geografiska spridningen hittills begränsad. I takt med att fler leverantörer kommer på plats förväntas deltagandet under hösten och våren öka. Antalet deltagare i de olika insatser kan skifta mycket mellan månaderna beroende på när olika insatser har start- och slutdatum.

4 Ögonblicksbild av andel i arbete, i relation till deltagarnas tid i insatser

Snabbspårsöverenskommelserna innebär inte att arbetsgivare eller arbetsmarknadens parter sänkt kompetenskraven för anställning. Snabbspåren ska istället betraktas som ett av branschen identifierat sätt att validera och/eller komplettera individens kompetens, så att den matchar branschens behov. Eftersom att deltagarnas kvalifikationer och erfarenheter ser olika ut tar det också olika lång tid för deltagare att bli anställningsbara. Detta påverkar därför i vilken takt personer kan få ett arbete inom ramen för snabbspåren.

Nedan redovisas en ögonblicksbild över andelar som hade arbete efter deltagande i snabbspårsinsatser. I den snabbspårsspecifika bilagan redovisas ögonblicksbild av andel i arbete för varje spår och under avsnitt 5.6 beskrivs andel i arbete uppdelat på kön. Tabellen visar en sammanställning av hur stor andel som i oktober 2017 fått arbete 13 till 15 samt 19 till 21 månader efter påbörjad snabbspårsinsats. Snabbspåret för träindustrin redovisas inte eftersom att spåret har funnits för kort tid. Snabbspåret för elteknik startade i mars 2017 och resultatet för spåret samredovisas med energibranschen. Detta i och med att yrkeskoderna för branscherna delvis överlappar varandra. Det är viktigt att ha i åtanke att antalet deltagare för varje snabbspår i vissa fall skiljer mycket.

Tabell 6. Andel personer som i oktober 2017 hade arbete 13 till 15 månader samt 19-21 månader efter påbörjad snabbspårsinsats¹⁵

Snabbspår	13-15 månader	19-21 månader
Djursjukskötare	25 procent	<i>Spåret har funnits för kort tid för att redovisa intervallet.</i>
El- och Energibranschen	36 procent	56 procent
Fastighetsbranschen	24 procent	55 procent
Kockar	39 procent	43 procent
Legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården	27 procent	32 procent

¹⁵ I statistiken över andel i arbete ingår tim-, deltid och heltidsanställning för lönestöd och arbete utan stöd.

Livsmedelsbranschen, slaktare, styckare och bagare	50 procent	51 procent
Lärare och förskollärare	23 procent	48 procent
Målare	38 procent	48 procent
Samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister	40 procent	<i>Spåret har funnits för kort tid för att redovisa intervallet.</i>
Socialt arbete	17 procent	<i>Spåret har funnits för kort tid för att redovisa intervallet.</i>
Tjänstemän inom byggsektorn	34 procent	58 procent
Lastbilsförare	42 procent	60 procent

Andelen som hade arbete efter drygt ett år (13 till 15 månader) efter påbörjade snabbspårsinsatser varierar betydligt mellan de olika snabbspåren. Den lägsta andelen återfinns i socialt arbete där 17 procent var i arbete. Den högsta andelen återfinns i snabbspåret för livsmedelsbranschen där motsvarande andel är 50 procent, vid mättilfället oktober 2017.

Inom snabbspåret för lärare- respektive hälso- och sjukvården är en relativt låg andel i arbete vilket beror på de krav som ställs för att få utöva yrkena. Målet för dessa snabbspår är att nå legitimation och det är inte troligt att redovisade siffror för detta snabbspår handlar om deltagare som redan hunnit nå detta mål.

För intervallet 19 till 21 månader utmärker sig vissa snabbspår. Andelen i arbete inom snabbspåren för fastighetsbranschen, tjänstemän inom byggsektorn, lastbilsförare samt lärare och förskollärare har ökat med mellan 18 och 31 procentenheter mellan de båda mätintervallerna.

4.1 Längre väg att nå branschens kvalifikationsnivå inom legitimationsyrken

Ett sätt att ge en mer rättvisande men ändå grov och övergripande bild över progressionen för deltagarna i snabbspåren, är att dela upp snabbspåren i de som kräver legitimation för att få utöva yrket respektive de snabbspår som inte kräver legitimation.

Tabellen nedan visar en ögonblicksbild från den 31 oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspår, uppdelat utifrån typ av snabbspår och hur länge personerna deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret. Snabbspåret för djursjukskötare, lärare och förskollärare samt för legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården är de tre snabbspår som tillhör kategorin legitimationsyrken.

Tabell 7. Andel och antal i arbete den sista oktober 2017 indelat utifrån typ av snabbspår samt hur länge personerna deltagit i snabbspåret

SPÅR	Status	Antal månader	
		13-15	19-21
Snabbspår exklusive legitimationsyrken	Andel	38%	54%
	Antal	190	218
Enbart legitimationsyrken	Andel	24%	40%
	Antal	77	172

Källa: Arbetsförmedlingens datalager.

Bland personerna inom snabbspår exklusive legitimationsyrken är det 54 procent som fått arbete 19 till 21 månader efter att personen var ny i snabbspår. Andelen som har fått arbete är cirka en tredjedel högre för de som deltagit i snabbspår i 19 till 21 månader, jämfört med de som deltagit i snabbspår i 13 till 15 månader.

Bland personerna inom snabbspår som innefattar legitimationsyrken är vägen till arbete ofta längre på grund av spårens och insatsernas karaktär. Andelen som fått arbete är 40 procent 19 till 21 månader efter att personen var ny i snabbspåret.

Möjligheten att gå studiemedelsberättigad kompletterande utbildning är i många fall ett delmål för denna grupp liksom att få legitimation. Med andra ord kan ett gott resultat för vissa snabbspår vara att deltagare *inte* går över till arbete under den inledande tiden som det tar att nå de kvalifikationer branschen ställer för varaktig anställning.

5 Fortsatta utmaningar och möjligheter för snabbspåren

I lägesrapporten som Arbetsförmedlingen publicerade i maj 2017 identifierades ett antal utmaningar och förslag på åtgärder för att utveckla det fortsatta arbetet med snabbspåren.¹⁶ I detta kapitel presenterar Arbetsförmedlingen de fortsatta utmaningar och möjligheter som myndigheten i nuläget ser för snabbspåren.

5.1 Tydliggjorda interna funktioner bidrar till ökad förankring

Arbetsförmedlingen har utformat ett nytt internt arbetssätt för snabbspåren.¹⁷ Roller och ansvarsområden har setts över och förtydligats med målet att det operativa arbetet med snabbspåren ska kunna fördelas till ett eller flera av Arbetsförmedlingens 10 geografiska marknadsområden.¹⁸ Behovet av en ny tydligare ansvarsfördelning av snabbspårens olika funktioner har synliggjorts efter att vissa brister identifierats. Bristerna rör främst problem i kartläggning och matchning av

¹⁶ Af-2017/0025 0180.

¹⁷ Diarienummer för beslut: Af-2017/0043 4311

¹⁸ Se: <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Om-Arbetsformedlingen/Organisation/Regioner-och-marknadsomraden.html> 2017-11-24

kandidater till vissa snabbspårsinsatser, att parterna och arbetsgivare har saknat tydliga kommunikationsvägar in till Arbetsförmedlingen samt att kunskap om snabbspåren och de berörda branscherna varierar inom myndigheten.

I den nya uppdelningen av arbete är ett eller flera marknadsområden ansvarig för det operativa arbetet kring specifika snabbspår. Marknadsområdena ska fungera som kunskapsnav för sitt snabbspår och vara en tydlig kanal in för externa parter. Arbetsförmedlingens huvudkontor kommer att ha kvar det strategiska och samordnande ansvaret och bland annat upprätta överenskommelser om snabbspåren med arbetsmarknadens parter. Snabbspårens framgång ligger mycket i förmedlingsverksamhetens förutsättningar att göra ett bra arbete. När det operativa ansvaret fördelas ut på marknadsområdena blir det tydligare vem som exempelvis har ansvar för att matcha nya deltagare till insatser, till vem parterna ska vända sig med olika frågor samt vem som har ansvar för att få det övergripande arbetet med snabbspåren att fungera. Det är fortsatt viktigt att kommunikationen mellan ansvarsfunktionerna fungerar väl. Under processen att ta fram nya snabbspår eller vid uppdateringar inom befintliga spår ska samarbetet mellan huvudkontoret och det aktuella marknadsområdet vara nära. Detta för att skapa så goda lokala förutsättningar för snabbspåret som möjligt. Där det går kommer ansvarigt marknadsområde för nya snabbspår att utses redan under tiden som den nya överenskommelsen upprättas.

För merparten av snabbspåren har ett ansvarigt marknadsområde utsetts. För de snabbspår där ett nära samarbete med lärosäten krävs har flera marknadsområden fått specifikt ansvar för snabbspåret. Beslutet om fördelningen fattades i oktober 2017 och en översikt över aktuella marknadsområden finns i bilaga 3. I och med att beslutet fattats började arbetet med att förse de utsedda marknadsområdena med den kompetens och de förutsättningar de behöver för att kunna genomföra ett gott arbete. Först när kompetensöverföring och ansvarsfördelningen är klar kommer den operativa driften av snabbspåret gå över till marknadsområdena. Detta beräknas vara klart efter årsskiftet 2017/2018.

5.2 Synliggörande av kompetens ger en effektivare matchning

I tidigare lägesrapporter kring snabbspåren har matchningen av nya deltagare till de olika snabbspåren lyfts fram som en utmaning. Arbetsförmedlingen arbetar ständigt med att utveckla bättre metoder för att identifiera rätt arbetssökande till rätt arbete eller insats. En god kartläggning av de arbetssökandes kompetens och målsättning är den viktigaste grundstenen för en matchning med god kvalitet.

Flera utvecklingsarbeten som rör kartläggningen sker parallellt. Bland annat jobbar myndigheten vidare med att öka egenmakten hos målgruppen genom att erbjuda digitala lösningar där de arbetssökande kan registrera sin egen kompetens i en databas. Jobskills.se är en plattform där främst asylsökande, men även andra arbetssökande, kan lägga upp sin egen kompetensprofil och göra den synlig för arbetsgivare. Plattformen är främst till för att asylsökande och arbetsgivare ska kunna mötas så tidigt som möjligt i etableringsprocessen. I oktober 2017 fanns 19 503 registrerade profiler av arbetssökande. I snabbspårsarbetet har Jobskills.se använts för att ge information om hur vägen till anställning ser ut. Exempelvis får

lastbilsförare information om vilka krav och möjligheter som finns att använda sitt utländska körkort eller ta svenskt körkort samt får sjuksköterskor information om att de redan som asylsökande kan påbörja Socialstyrelsens process för att få svensk legitimation. Personer med gymnasial eller eftergymnasial utbildning får information om hur de kan påbörja bedömning av utbildningen hos Universitet- och högskolerådet. Jobskills.se har även använts för att hitta deltagare till olika insatser under asyltiden.

Utöver detta har Arbetsförmedlingen använt sig av sociala medier för att identifiera potentiella deltagare. Under 2017 har främst region syd använt sig av Facebook för att göra reklam för kommande informationstillfällen om snabbspåret för samhällsvetare samt lärare- och förskollärare. Insatserna har varit lyckade och informationstillfällena har varit välbesökta med mer än 100 intresserade per omgång.

Arbetsförmedlingen har även använt direktutskick till nyanlända med en viss utbildnings- eller yrkeskodning för att informera om insatser som är relevanta inom snabbspåret. Genom att använda alternativa informationskanaler kan Arbetsförmedlingen bättre lyckas med att hitta rätt kompetens till de branscher som har stor brist. Dessa alternativa informationskanaler är särskilt viktigt för insatser som är på annan ort och som kräver längre resor eller att man tillfälligt flyttar.

Även parterna bidrar i arbetet med att hitta vägar för nyanlända att identifiera sin yrkesroll. Detta genom att de utvecklar branschvalideringsmodeller, digitala kartläggningsverktyg, information om yrken på flera språk samt genom att lämna synpunkter på Arbetsförmedlingens självskattningsunderlag med mera.

Utöver dessa insatser är förhoppningen att matchningen ska bli än mer träffsäker när det operativa ansvaret för snabbspåren rullas ut till Arbetsförmedlingens marknadsområden, närmare själva förmedlingsverksamheten.

5.3 Löpande dialog med arbetsmarknadens parter är viktig

Arbetsförmedlingen har i tidigare lägesbedömningar identifierat ett stort behov av att knyta närmare och mer regelbundna kontakter med parterna inom snabbspåren. Ett nära samarbete konstaterades vara främjande för snabbspårsarbetets utveckling. Sedan dess har Arbetsförmedlingen och parterna träffats återkommande, bland annat i samband med att nulägesrapporter som denna släppts. I vissa fall, framför allt där överenskommelse om snabbspår behövts ses över eller för spår där samtliga insatser inte har funnits på plats, har tätare möten skett.

Att det nu finns en kontinuerlig dialog med parterna gör det lättare för Arbetsförmedlingen att förstå branschernas krav och anpassa insatserna utifrån branschernas och de nyanländas behov. Arbetsförmedlingen upplever också att dialogen har gett parterna en bättre förståelse för vilka kompetenser som nyanlända har och vilka utmaningar det kan finnas att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Dialogen förbättrar också förståelsen för vilka regler som omgärdar Arbetsförmedlingens verksamhet. Bedömningen av om en arbetssökande ska anvisas till en snabbspårsinsats grundas i stor utsträckning på den arbetssökandes egen utsago om tidigare yrkesroll. I och med detta är insatser som validering och yrkeskompetensbedömning viktiga. Det är även fortsatt viktigt att

dialogen med arbetsgivare och parter fortsätter kring vad som anses vara rimliga krav på tidigare kompetens samt språknivå för att kunna gå igenom snabbspårsinsatserna. Idag finns en diskrepans mellan den språknivå som krävs för att kunna tillgodogöra sig de med parterna överenskomna snabbspårsinsatserna och den språknivå den enskilde arbetsgivaren kräver för anställningsbarhet. Ett nytt avtal för Yrkessvenska tecknades under mitten av 2017 och den nya möjligheten att kombinera yrkessvenska med praktik eller vissa anställningsstödformer kommer till viss del att möta upp detta behov.

Under 2016/2017 har totalt fyra överenskommelser/avsiktsförklaringar om snabbspår uppdaterats och reviderats (kock, livsmedel, fastighet och tjänstemän inom bygg). Inom ramen för träindustrin har en överenskommelse tagits fram och förankrats och för elteknikbranschen har ett helt nytt snabbspår skapats. I samtliga dialoger, både vid uppdatering av överenskommelser, upprättande av nya snabbspår och generellt, har Arbetsförmedlingen och parterna haft en öppen och transparent dialog om prognoser och tillgängliga insatser samt om hur avtalsläget för insatser inom snabbspårsmodellen har varit. Hänsyn har tagits till geografisk tillgänglighet av insatser i relation till branschens behov.

5.4 Utmaningar kopplat till målgruppens förändrade förutsättningar samt minskat inflöde till etableringsuppdraget

Migrationsverkets prognoser visar på ett minskat inflöde av nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande.¹⁹ Arbetsförmedlingen kan se en utplaning av antalet nyanlända och med detta följer att det på sikt kan komma att bli svårare att hitta rätt kompetens till samtliga snabbspår.

En annan viktig aspekt att ta hänsyn till i det fortsatta snabbspårsarbetet är att andelen av dem som skrivs in i etableringsuppdraget och har tillfälliga uppehållstillstånd ständigt ökar. Snabbspåren är öppna för alla som tillhör gruppen nyanlända av de inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Den största andelen av deltagarna, 80 procent, utgörs dock av personer som deltar i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag, vilket omfattar flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övriga skyddsbehövande samt anhöriga. En möjlig följd av det ökade antalet tillfälliga uppehållstillstånd är att färre personer kan komma att välja att gå in i snabbspårsinsatser. Detta i och med att exempelvis deltagande i valideringsinsatser eller kompletterande utbildningar på eftergymnasial nivå inte utgör en grund för förlängning av tillfälligt uppehållstillstånd. Det finns indikationer på att nyanlända med tillfälligt uppehållstillstånd i högre utsträckning går ut i arbete tidigt eller väljer insatser som exempelvis ”Stöd och matchning” vilket är en tjänst som ges av kompletterande aktörer och främst erbjuder stödjande jobbsökaraktiviteter.

Eftersom att många snabbspår finns inom yrkesgrupper som kräver eftergymnasial utbildning är ytterligare en aspekt som kan komma att påverka deltagandet i snabbspårsinsatser på sikt, att andelen nyinskrivna nyanlända med eftergymnasial utbildning har minskat. För nyinskrivna deltagare i etableringsuppdraget har andelen

¹⁹ Migrationsverket beräknar att 26 500 nya asylärenden kommer under 2017 och går ner till 24 000 ärenden under 2018 för att sedan gå upp till 30 000 under 2019, Verksamhet- och utgiftsprognos, oktober 2017.

med eftergymnasial utbildning minskat från 37 procent i augusti 2015 till 26 procent i augusti 2017.²⁰

Allt detta sammantaget gör att kartläggning, matchning samt även vägledning och motiverande samtal är viktigt för Arbetsförmedlingen att vidareutveckla, för att fortsatt identifiera rätt kompetens till snabbspåren.

5.5 Snabbspårsmodellen som inspiration för andra kompetensförsörjande satsningar

I juni 2017 gav regeringen ett utökade uppdrag till Arbetsförmedlingen att förbättra genomförandet av etableringsuppdraget. I detta uppdrag identifierades den arbetsprocess snabbspåren bygger på som en metod att utveckla och använda i bredare utsträckning. Denna möjlighet till utveckling av snabbspårsmodellen pågår i olika former och kommer spridas ytterligare.

Ett exempel på satsningar där man utgår från en kedja av insatser likt snabbspårsmodellen, är de olika spår som Nässjö kommun har arbetat fram med Arbetsförmedlingen lokalt. Utifrån arbetsgivarnas behov har de skapat lösningar där delar av arbetsmarknadsutbildningar, SFI kopplat till bransch samt praktik används i kedjor för att nå anställning. De lokala kedjorna av insatser finns inom vård, skola, grön näring, industri samt räddningstjänsten.

I den samverkansmodell som Delegationen för unga och nyanlända i arbete (DUA) har tagit fram är målet att kommuner och arbetsförmedlingen lokalt ska skriva samverkansavtal kring olika lokala jobbspår.²¹ Även dessa insatser kompletterar snabbspårsarbetet och förhoppningen är att det kommer att erbjudas ytterligare kedjor av insatser inom yrkeskategorier som inte redan omfattas av nationella snabbspår.

Ytterligare exempel på initiativ som inspirerats av snabbspårsmodellen är det arbete Arbetsförmedlingen och Yrkehögskolan precis har startat i Skurup, riktat till redovisningsekonomer. Genom en modifierad form av YH-utbildning är målet att de 10 deltagarna i pilotverksamheten ska få YH-examen. Deltagarna består av nyanlända som har en utbildning- eller yrkesbakgrund inom redovisning. Under utbildningen läser deltagarna också yrkessvenska.

5.6 Jämställt deltagande i snabbspåren – en utmaning

Andelen deltagare inom snabbspåren är ojämnt fördelat mellan könen. Männerna utgör 70 procent av deltagarna från januari till oktober 2017. Könsfördelningen kan delvis, men inte helt, förklaras av att det är en lägre andel kvinnor jämfört med män bland de nyanlända som är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Kvinnorna utgör 44 procent av gruppen och männen utgör 56 procent.²² Dras *arbetssökande med förhinder* (alltså de som är förhindrade att delta på arbetsmarknaden på grund av exempelvis föräldraledighet eller sjukdom) bort från de inskrivna nyanlända blir

²⁰ Arbetsförmedlingens datalager, 2017.

²¹ Tilläggsdirektiv till Delegationen för unga till arbete (A 2014:06)

²² Arbetsförmedlingens datalager, oktober 2017.

könsfördelningen 40 procent kvinnor och 60 procent män. Skillnaden mellan andelen inskrivna nyanlända kvinnor och män hos Arbetsförmedlingen jämfört med andelen kvinnor och män som deltar i snabbspåren uppgår alltså till 10 procentenheter.

Det är bara personer med kompetenser inom de aktuella bristyrkena som kan ingå i snabbspåren. Skillnader i erfarenheter mellan kvinnor och män kan ge ytterligare en förklaring till att fler män deltar i snabbspårsinsatser. Statistik över personer som ingår i snabbspåren, sammanslaget med inskrivna nyanlända som har andra insatser men som har SSYK som överensstämmer med snabbspårsyrkena, visar en könsfördelning på 37 procent kvinnor och 63 procent män i oktober 2017. Dras *arbetssökande med förhinder* bort från denna grupp blir fördelningen 34 procent kvinnor och 66 procent män. Detta motsvarar i något högre grad könsfördelningen bland snabbspårsdeltagarna (30 procent kvinnor och 70 procent män, oktober 2017).

De flesta av snabbspåren idag finns inom mansdominerade branscher, vilket är ytterligare en delförklaring till att fler män än kvinnor deltar i snabbspåren. Arbetsförmedlingen för löpande dialoger med parterna om hur vi tillsammans kan uppnå ett mer jämställt deltagande inom snabbspåren. För insatser inom kvinnodominerade branscher, som oftast återfinns inom den kommunala sektorn, satsar Arbetsförmedlingen på att stötta lokala initiativ eller lokala jobbspår inom ramen för DUA. Det kan exempelvis gälla spår inom vård och omsorg, vilken är en av de mer kvinnodominerade branscherna. Under avsnitt 5.5 finns exempel på lokala spår där Arbetsförmedlingen är en av parterna.

Utifrån tidigare studier har Arbetsförmedlingen identifierat ett antal olika orsaker till varför kvinnor och män tar del av Arbetsförmedlingens service i olika hög grad. Dessa orsaker arbetar myndigheten vidare med och utvecklingsarbetet utgår främst från "Handlingsplan för att fler utrikesfödda kvinnor ska vara sysselsatta i arbete eller studier, 2017-2018". För snabbspårsarbetet kan ett konkret exempel vara att Arbetsförmedlingen är mer pådrivande gentemot parterna i att föra in skrivningar om hur Arbetsförmedlingen och parterna ska samarbeta för att öka ett jämställt deltagande.

Utöver att deltagandet i Arbetsförmedlingens insatser skiljer mellan kvinnor och män, har Arbetsförmedlingen också i tidigare uppföljningar av etableringsuppdraget konstaterat att det är färre kvinnor än män som går vidare till arbete eller studier efter avslutad tid i etableringsuppdraget.²³ I oktober 2017 arbetade 14 procent av kvinnorna och 37 procent av männen, 90 dagar efter avslutad etablering. Av dem som i oktober 2017 hade deltagit i snabbspårsinsatser mellan 13 till 15 månader arbetade 25 procent av kvinnorna och 37 procent av männen. Detta indikerar att deltagande i snabbspåren kan öka möjligheterna för framför allt kvinnor att nå anställning.

²³ Se till exempel Arbetsförmedlingens återrapportering 2015. Etablering av vissa nyanlända – statistik kring etableringsuppdraget.

6 Bilaga 1: Arbetsförmedlingens beskrivning av respektive snabbspår

I dessa bilagor beskrivs samtliga pågående 14 snabbspår. Statistiken som redovisas sträcker sig från och med januari 2016 fram till och med oktober 2017. Vissa snabbspår har dock startat senare än januari 2016, vilket påverkar statistiken.

6.1 Kock

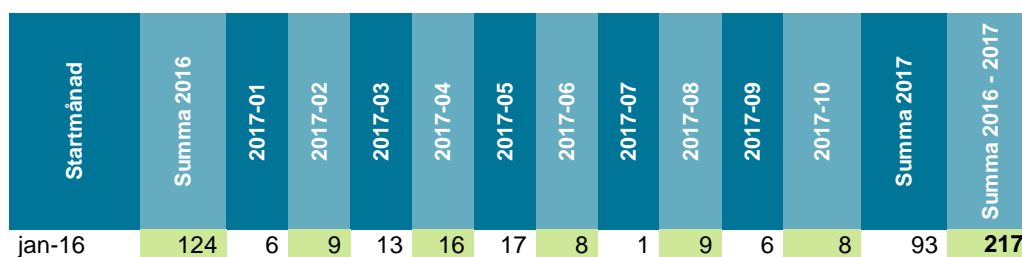
Yrken som omfattas av snabbspåret är köksmästare och souschefer samt kockar och kallskänkor.

Parter: Visita och Hotell- och restaurangfacket.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 217 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.²⁴

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

Arbetsförmedlingens upphandlade validering inom branschen är av stor betydelse för snabbspåret, vilket gör att det finns anledning att särskilt belysa hur valideringstjänsten används. Det var totalt cirka 270 nyanlända som anvisats en validering inom restaurang och livsmedel från januari 2016 till och med oktober 2017. Antalet anvisningar till validering ökade under varje kvartal 2016. Antalet har hållit sig konstant under första halvåret 2017 men har därefter sjunkit vilket beror på en ny upphandling av validering.

Anledningen till varför antalet nyanlända som är nya i snabbspåret är lägre än antalet nyanlända som anvisats en validering, 217 jämfört med 270, beror på att den förstnämnda utgår från hur man är yrkeskodad och faller inom snabbspåret medan den andra räknar samtliga nyanlända som anvisats validering. Branschvalideringen är indelad i två faser. Enligt Branschvalideringen är en person validerad när personen genomgått fas 2. Utifrån arbetsförmedlingens statistik särskiljs inte en person utifrån de olika faserna. Arbetsförmedlingen kan verifiera att en anvisning till validering har gjorts men inte säga hur många av de som anvisats som sedan har validerats utifrån fas 2. I klartext betyder det att personer som har anvisats validering kan ha genomgått endast fas 1 och därefter fått en kompletteringsbedömning.

²⁴ Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

Insatser i snabbspåret

De aktiviteter som snabbspåret bygger på finns i huvudsak på plats. Utbudet beräknas öka genom att fler leverantörer succesivt kan ansluta sig då tjänsten är upphandlad enligt lag om valfrihetssystem (LOV).²⁵ Detta bör leda till att volymerna för validering ökar över tid. Att valideringstjänsten är upphandlad enligt LOV innebär att den arbetssökande själv väljer leverantör för validering.

Uppföljningsmöjligheterna av valideringstjänsten har utökats och kan nu följas upp mer detaljerat vilket är en fördel. Alla leverantörer har dock i dagsläget inte valideringstillfällen klara utan det är en process som kommer att fortgå under hösten 2017.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.²⁶

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	9%	27%	45%	39%	39%	45%	43%
Program	74%	50%	32%	29%	27%	30%	40%
Öppet arbetslösa	13%	19%	18%	29%	32%	25%	14%
Övrigt	4%	4%	5%	3%	2%	0%	3%
Antal	23	26	38	31	44	20	35

Tabellen visar en ögonblicksbild från den 31 oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller har deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att av de personer som deltagit i ett snabbspår i 1 till 3 månader, deltog 74 procent i arbetsmarknadspolitiska program, vilket kan vara exempelvis praktik eller arbetsmarknadsutbildning. Andelen i programinsatser minskar medan andelen som får arbete ökar bland de personer som varit i snabbspåret en viss tid.

6.2 Livsmedelsbranschen

Yrken som omfattas av snabbspåret är slaktare, styckare och bagare.

Parter: Livsmedelsföretagen och Livsmedels Arbetareförbundet.

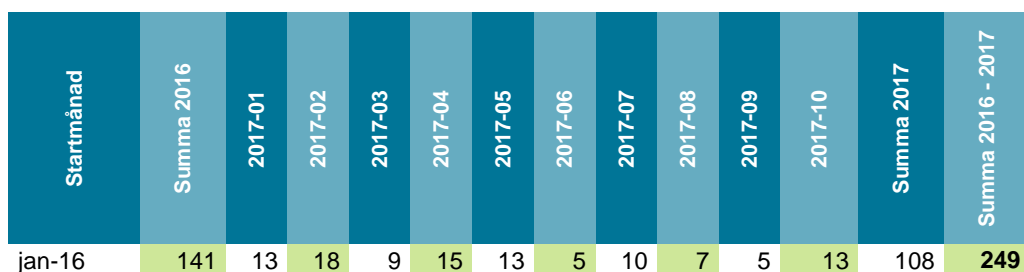
²⁵ Enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) kan alla företag som uppfyller kraven i upphandlingen ansöka om och godkännas som leverantör. Kraven för upphandlingen utgår från branschens fastlagda krav för validering.

²⁶ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 249 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.²⁷

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

Statistiken över deltagare i snabbspåret omfattar nyanlända som är yrkeskodade som slaktare, styckare eller bagare och som tar del av någon eller några av snabbspårsinsatserna, vilka är arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik, branschvalidering, korta vägen, yrkeskompetensbedömning eller yrkessvenska.

Inom snabbspåret för bagare har en lyckad pilot genomförts inom ett begränsat geografiskt område. Modellen är unik i sitt slag på det sättet att en ambulerande yrkeskompetensbedömare från branschorganisationen Sveriges Bagare och Konditorer testar deltagare och ger rekommendationer för vidare insatser. Utifrån detta har en nationell modell tagits fram. Fram till november 2017 har cirka 40 personer gått igenom bedömning enligt modellen för bagare samt yrkeskompetensbedömning för slaktare och styckare. Under hösten 2017 har en större nationell kartläggningsinsats pågått kring yrkesgrupperna styckare/slaktare. Detta för att säkerställa att personerna är yrkeskodade korrekt samt att de därefter kan gå vidare till relevant insats.

Insatser i snabbspåret

Vissa insatser inom detta snabbspår är inte på plats. Arbetsmarknadsutbildningen för slakt/styck är under upphandling och förväntas vara klar i början på 2018.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.²⁸

²⁷ Se kapitel 1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår.

²⁸ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	8%	32%	29%	39%	50%	39%	51%
Program	80%	39%	43%	31%	47%	27%	25%
Öppet arbetslösa	12%	29%	26%	22%	3%	27%	11%
Övrigt	0%	0%	2%	8%	0%	6%	13%
Antal	25	28	42	36	30	33	55

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att bland personer som varit i snabbspåret en viss tid ökar andelen som går till arbete. Tabellen visar också att det är en stor andel som är inne i arbetsmarknadspolitiska program, vilket kan vara exempelvis praktik, yrkeskompetensbedömning eller arbetsmarknadsutbildning. Av personer som deltagit i snabbspåret i 1 till 3 månader, deltar 80 procent i program. Andelen öppet arbetslösa minskar något för de som varit i snabbspåret en viss tid och andelen som har arbete ökar.

Att andelen som är i arbete är låg för grupperna som är nya i snabbspåret kan förklaras av att utbildning och/eller praktik kan behövas för att en arbetsgivare ska anse att personen är anställningsbar. En praktik och en arbetsmarknadsutbildning kan i normalfallet pågå upp till sex månader. Deltagandet i program är också relativt stort, vilket generellt ökar möjligheten att senare få ett arbete.

6.3 Legitimationsyrken inom hälso- och sjukvårdsområdet

Yrken som omfattas av snabbspåret är läkare, sjuksköterskor, tandläkare och apotekare/receptarier. Övriga legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården kan använda delar av snabbspåret.

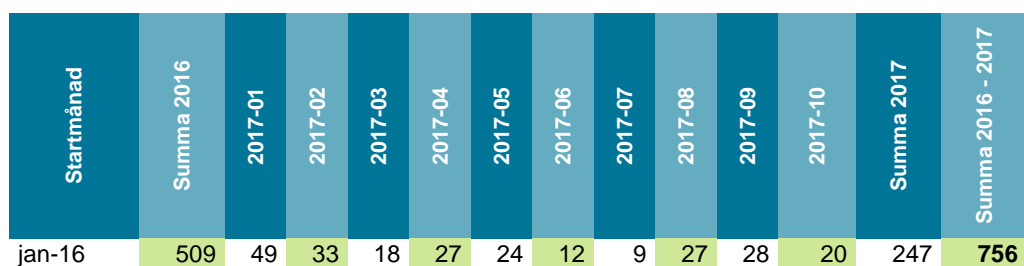
Parter: Sveriges kommuner och landsting (SKL), Vårdföretagarna, Sveriges Apoteksförening, Sveriges läkarförbund, Vårdförbundet, Sveriges psykologförbund, Tjänstetandläkarna, Sveriges Farmaceuter, Fysioterapeuterna, Akademikerförbundet SSR, Unionen, Sveriges Arbetsterapeuter och Arbetsförmedlingen.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 756 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.²⁹

²⁹ Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

En viktig del i snabbspåret är möjligheten att göra praktik hos en vårdgivare, tandvårdsklinik eller ett apotek. Arbetsförmedlingen har nationella avsiktsförklaringar med flera nationella apotekskedjor vilket avsevärt underlättat möjligheten att hitta praktikplatser åt nyanlända apotekare. Nära samarbeten finns också mellan flertalet landsting och privata vårdgivare som erbjuder praktikplatser. Andra viktiga delar i snabbspåret är de introduktionsutbildningar som Arbetsförmedlingen i samarbete med några lärosäten tagit fram som är förberedande inför Socialstyrelsens kunskapsprov.

Insatser i snabbspåret

De insatser som tagits fram eller anpassats specifikt efter detta snabbspår är främst Korta vägen och nya uppdragsutbildningar som tillhandahålls i samarbete med Göteborgs Universitet och Linköpings Universitet för läkare samt Karolinska Institutet för sjuksköterskor. Dessa uppdragsutbildningar är 10 veckor långa och ska förbereda arbetssökande inför Socialstyrelsens kunskapsprov för respektive yrke. Arbetsförmedlingen har också ett samarbete med Lunds universitet som i samarbete med Korta vägen har en förberedande utbildning för läkare. För introduktionsutbildningen för sjuksköterskor som är på distans har det varit svårt att hitta tillräckligt många behöriga sökande, sannolikt på grund av att många redan är anställda som undersköterskor. För nyanlända sjuksköterskor är det relativt enkelt att få arbete som undersköterska och drivkraften att erhålla legitimation som sjuksköterska kan därmed vara lägre jämfört med andra legitimationsyrken.

Aktiviteterna som snabbspåret bygger på är i huvudsak på plats. Förutsättningarna i snabbspåret förbättras genom de stora satsningar som regeringen gjort på kompletterande utbildningar för läkare, sjuksköterskor, tandläkare, apotekare, biomedicinska analytiker, fysioterapeuter, psykologer och barnmorskor. Denna satsning gör Arbetsförmedlingen i huvudsak bör jobba för att de arbetssökande når antagningskraven som ställs för den kompletterande utbildningen. Flera av de kompletterande utbildningarna sker också via distansstudier vilket är mycket välkommet för att förbättra tillgängligheten över landet. För vissa kompletterande utbildningar, såsom den för tandläkare, finns det betydligt fler behöriga sökande än vad det finns platser, vilket är ett problem. Arbetsförmedlingen ser ett behov av att hitta mer flexibla sätt att förbereda sig inför Socialstyrelsens kunskapsprov för tandläkare, exempelvis genom distansutbildning som går att kombinera med anställning.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.³⁰

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	5%	9%	24%	17%	27%	35%	32%
Program	80%	49%	36%	46%	44%	37%	38%
Öppet arbetslösa	11%	36%	29%	26%	20%	12%	17%
Övrigt	4%	7%	10%	10%	9%	15%	13%
Antal	75	45	78	99	102	123	234

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att av personer som deltagit i ett snabbspår i 1 till 3 månader deltar 80 procent i arbetsmarknadspolitiska program. Andelen i programinsatser minskar över tid och andelen som får arbete ökar. Det är dock en relativt låg andel som har ett arbete efter längre tid i snabbspåret. Detta behöver inte betyda att snabbspåret är mindre framgångsrikt, då det handlar om bristyrkesförsörjning till högkvalificerade yrken där genomsnittstiden för att erhålla legitimation är flera år. Socialstyrelsens krav för att erhålla legitimation är bland annat kunskaper i svenska motsvarande svenska 3 på gymnasienivå, godkänt kunskapsprov utifrån svensk legitimationsnivå inom yrket samt praktisk tjänstgöring under ungefär sex månader beroende på yrke.

När Riksrevisionen 2011 gjorde en utredning av statliga insatser för akademiker med utländsk utbildning konstaterades det att genomsnittstiden till svensk legitimation för en läkare utbildad utanför EU/EES var närmare fyra år.³¹ Det är således orimligt att anta att en stor andel av de som påbörjat insatser under våren 2016 redan är i en anställning som motsvarar deras kompetensnivå. Det finns dock relevanta yrken för målgruppen som inte kräver legitimation såsom arbete som tandsköterska för tandläkare, undersköterska för sjuksköterskor, apotekstekniker för apotekare eller läkarassistent eller undersköterska för läkare.

6.4 Lastbilsförare

Det yrke inom snabbspåret som omfattas är lastbilsförare.

Parter: Transport Gruppen och Transportarbetarförbundet

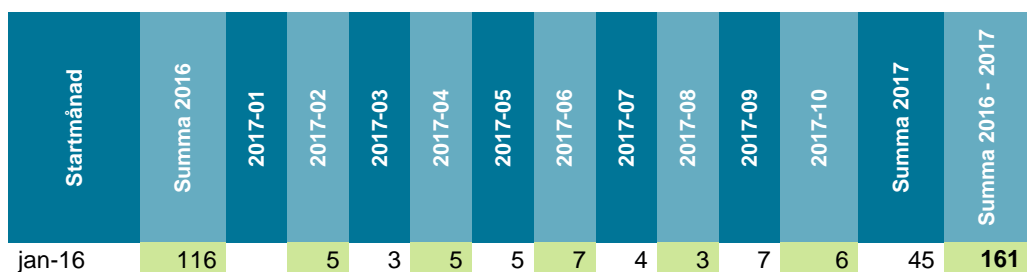
³⁰ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsumeringen är avrundade till närmaste heltal.

³¹ Statliga insatser för akademiker med utländsk utbildning (RiR 2011:16)

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 161 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.³²

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

Före augusti 2017 saknade Arbetsförmedlingen arbetsmarknadsutbildning till lastbilsförare på grund av överklagad upphandling. I brist på utbildning har Arbetsförmedlingen istället arbetat med alternativa vägar för att stärka personer med kompetens inom lastbilsföraryrket mot anställningsbarhet vilket exempelvis har varit deltagande i yrkessvenska, praktik och andra program.

Insatser i snabbspåret

Insatserna i snabbspåret finns i huvudsak på plats. Från augusti 2017 har Arbetsförmedlingen en 21 veckor lång arbetsmarknadsutbildning till lastbilsförare. Ett krav för att antas är att den arbetssökande har ett körkortstillstånd för lastbil vilket kräver att man har svenskt körkort för bil. Utbildningen finns på 25-30 orter med en jämn fördelning över landet. Denna utbildning kan också erbjudas på halvfart exempelvis i kombination med SFI på halvfart eller Arbetsförmedlingens upphandlade yrkessvenska. Parterna i snabbspåret har betonat möjligheten att arrangera arbetsmarknadsutbildning till lastbilsförare som en rekryteringsutbildning där arbetsgivare kan vara med och påverka vem som kan delta i utbildningen samt till viss del påverka utbildningens innehåll. Rekryteringsutbildningar har tidigare visat på goda resultat till arbete.

Eftersom att svenskt körkort för bil är ett krav för att ta lastbilskörkort är det av stor vikt att nyanlända och även asylsökande med relevant erfarenhet, påbörjar processen mot att ta svenskt körkort för bil så tidigt som möjligt. Arbetsförmedlingen informerar via kompetenskartläggningsverktyget Jobskills.se asylsökande och nyanlända med erfarenhet som lastbilsförare om Transportstyrelsens hemsida där det finns bra information om vilka möjligheter som finns att använda sitt utländska körkort, hur man tar svenskt körkort för bil och att kunskapsprovet för bil är översatt till 14 språk. Den av regeringen planerade möjligheten för arbetssökande att ta lån för att finansiera körkortsutbildningen för bil är något som kommer påverka detta snabbspår positivt.

³² Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.³³

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	13%	19%	15%	44%	42%	32%	60%
Program	63%	44%	54%	33%	46%	47%	18%
Öppet arbetslösa	25%	38%	23%	17%	13%	16%	13%
Övrigt	0%	0%	8%	6%	0%	5%	9%
Antal	16	16	13	18	24	19	55

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att bland personer som varit i snabbspåret en viss tid ökar andelen som har arbete. Av personer som deltagit i ett snabbspår i 1 till 3 månader, deltar 63 procent i ett arbetsmarknadspolitiskt program, vilket kan vara exempelvis praktik eller arbetsmarknadsutbildning. Andelen i programinsatser minskar över tid och andelen som får arbete ökar.

Eftersom merparten av snabbspårets deltagare redan inför snabbspåret har körkort för bil är sannolikheten stor att man hittar annat arbete än sådant som kräver behörighet att köra lastbil. Detta förklarar varför en hög andel av de som markerats som nya i snabbspåret får arbete trots att arbetsmarknadsutbildning till lastbilsförare saknas.

6.5 Lärare och förskollärare

Yrken som omfattas av snabbspåret är universitets- och högskolelektorer, övriga universitets- och högskolelärare, lärare i yrkesämnen, gymnasielektorer, grundskollärare, förskollärare, speciallärare och specialpedagoger.

Parter: Lärarnas Riksförbund, Lärarförbundet, SKL och Almega.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med februari 2016 till oktober 2017 har totalt 1 063 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.³⁴

³³ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsumneringen är avrundade till närmaste heltal.

³⁴ Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

Antalet nya personer i snabbspåret från februari 2016 till oktober 2017.

Startmånad	Summa 2016	2017-01	2017-02	2017-03	2017-04	2017-05	2017-06	2017-07	2017-08	2017-09	2017-10	Summa 2017	Summa 2016 - 2017
feb-16	682	34	20	28	68	36	27	9	98	39	22	381	1 063

Antalet nya deltagare per månad varierar en del vilket beror på att tillgängliga insatser också varierar. Exempelvis sker starter av uppdragsutbildning för lärare vid några bestämda månader under året. Bland snabbspåren är antalet deltagare i detta snabbspår högst.

Insatser i snabbspåret

Alla insatser är på plats och samarbetet med lärosätena fortsätter att fungera väl. Sex lärosäten ingår i den överenskommelse som har tecknats för detta snabbspår och samtliga sex lärosäten har pågående eller avslutade utbildningar i oktober 2017. Malmö högskola planerar att förlägga en utbildningsstart till Ronneby i januari 2018. Arbetsförmedlingen har förlängt överenskommelsen med lärosätena med två år.

Förutom en 26 veckor lång uppdragsutbildning ingår även kvalificerad vägledning kring hur vägen mot lärarlegitimation ser ut. Hur lång tid det tar att nå legitimationsnivå beror helt på vilken utbildningsbakgrund deltagaren har. Enligt deltagande lärosäten har 704 deltagare påbörjat uppdragsutbildningen för lärare, medan 402 deltagare har slutfört uppdragsutbildningen vid något av de sex anslutna lärosätena under 2016 och 2017.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur andelen som får ett arbete ökar med tiden i snabbspåret.³⁵

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	4%	14%	20%	29%	23%	35%	48%
Program	82%	44%	53%	28%	48%	32%	33%
Öppet arbetslösa	13%	38%	23%	34%	17%	18%	9%
Övrigt	1%	4%	4%	10%	13%	14%	11%
Antal	159	72	116	189	206	125	196

³⁵ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behövs nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Tabellen visar en ögonblicksbild från sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller har deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har deltagit i snabbspåret.

Tabellen visar att det är en låg andel av deltagarna med kort tid i snabbspåret som är i arbete. Tabellen visar även att det är en stor andel som initialt deltar i arbetsmarknadspolitiska program, som exempelvis praktik, korta vägen eller kompletterande arbetsmarknadsutbildning. Detta ökar generellt möjligheten att senare få ett arbete.

Med tanke på att målet med snabbspåret är att nå kraven för lärarlegitimation kan det vara positivt att nya deltagare i snabbspåret är i programinsatser istället för arbete, vilket förbättrar chanserna att senare få legitimation och en varaktig anställning. Ett delmål för många av deltagarna inom detta snabbspår är att antas till den kompletterande utbildningen, Utländska lärares vidareutbildning för lärare (ULV). I dagsläget har 34 personer som har avslutat snabbspåret ansökt till denna. En del av dessa personer har inte uppnått betygsnivån för svenska som andraspråk 3 och är därmed inte behöriga till den kompletterande utbildningen. Flertalet deltagarna i snabbspåret behöver studera svenska efter snabbspåret för att bli behöriga.

Arbetsmarknaden för personer med utbildning och erfarenhet från skolan är för närvarande mycket god. Även personer som saknar lärarlegitimation anställs som lärare, språkstödjare, assistenter med mera. Arbetsförmedlingen erfar att det blir alltmer vanligt att deltagare i snabbspåret får erbjudanden om visstidsanställning vid den skola eller förskola där de genomför sitt arbetsplatsförlagda lärande. Det kan innebära att deltagaren väljer att hoppa av snabbspåret och därmed missar, tappar intresset för eller skjuter på möjligheten att erhålla lärarlegitimation. Samtidigt är syftet med detta snabbspår att deltagare ska nå lärarlegitimation. Nyanlända som inte fullföljer studiegången och erhåller lärarlegitimation kan inte tillsvidareanställas som lärare och riskerar att hamna i lägre kvalificerade yrken inom skola eller förskola i kortare anställningar. Därför ser Arbetsförmedlingen det som angeläget att antagna deltagare, i så hög utsträckning som möjligt, fullföljer studiegången enligt den individuella studieplanen, så att de kan ansöka om lärarlegitimation och få varaktig anställning som lärare eller förskollärare. Arbetsförmedlingen för en dialog med Sveriges kommuner och landsting (SKL) om riktade informationsinsatser till skolhuvudmän i syfte att ge fördjupad information om snabbspåret och om konsekvenser för den enskilde om denne väljer att hoppa av snabbspåret på grund av erbjudande om visstidsanställning

6.6 Samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister

Målgruppen för snabbspåret är samhällsvetare, ekonomer och jurister.

Parter: Arbetsgivverket, OFR/S,P,O, Saco-S, Seko

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med maj 2016 till oktober 2017 har totalt 1 146 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.³⁶

Startmånad	Summa 2016	2017-01	2017-02	2017-03	2017-04	2017-05	2017-06	2017-07	2017-08	2017-09	2017-10	Summa 2017	Summa 2016 - 2017
maj-16	573	81	61	47	57	73	32	25	83	76	38	573	1 146

Det höga antalet nya deltagare i detta snabbspår kan förklaras med att snabbspåret omfattar många yrkeskategorier och att fler aktiviteter än uppdragsutbildningen på ett lärosäte ingår i snabbspåret. Ett flertal personer anvisas till den förberedande utbildningen Korta vägen som har akademiker som främsta målgrupp. Sammanlagt har 59 personer fram till oktober 2017 påbörjat uppdragsutbildningen. Fördelat per lärosäte är antalet deltagare 19 vid Stockholms universitet, 19 vid Linnéuniversitetet och 21 deltagare vid Malmö högskola. I Malmö startade en ny utbildning den 16 oktober med 20 deltagare. Planering för en ny omgång vid Linnéuniversitetet har påbörjats. Vid Södertörns högskola planeras både snabbspår för samhällsvetare inklusive ekonomer och jurister och snabbspår för socialt arbete att starta i mars 2018. Utbildningen Korta vägen startar i början december 2017.

Insatser i snabbspåret

Insatser som ingår i detta snabbspår är Korta vägen, uppdragsutbildning och praktik. Samtliga av dessa insatser är på plats. Lärosätena och Arbetsförmedlingen samarbetar om att utveckla innehåll och upplägg av uppdragsutbildningen för att den så långt som möjligt ska motsvara behovet.

Uppdragsutbildningar inom snabbspåret pågår vid Linnéuniversitetet och Malmö högskola. En ytterligare start planeras med Södertörns högskola i mars 2018. Linnéuniversitetet och Malmö högskola har utvecklat utbildningarna genom att ge extra svenskundervisning och stöd av mentorer för att deltagarna ska få ökade förutsättningar att klara de akademiska studierna. Hitills har de flesta deltagare vid lärosätena klarat kurserna.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.³⁷

³⁶ Se kapitel 1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår.

³⁷ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret.

Status	Antal månader					
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18
Arbete	4%	13%	21%	38%	40%	46%
Program	83%	62%	50%	36%	32%	34%
Öppet arbetslösa	13%	22%	25%	19%	19%	9%
Övrigt	1%	3%	4%	7%	9%	11%
Antal	197	130	165	192	236	226

Tabellen visar en ögonblicksbild från den 31 oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att av de personer som varit i snabbspåret i 1 till 3 månader deltar 83 procent i en programinsats. Andelen i program är lägre för de som varit i snabbspåret en viss tid. Tabellen visar att en relativt låg andel går till arbete. Detta kan delvis förklaras av att deltagarna i uppdragsutbildningen ännu inte avslutat insatsen.

6.7 Socialt arbete

Yrken som omfattas av snabbspåret är socialsekreterare, kuratorer, biståndsbedömare, behandlingsassistenter och socialpedagoger m.fl.

Parter: Akademikerförbundet SSR, ST, Universitets- och högskolerådet, Vision, Sveriges Kommuner och Landsting, KFO

Antal deltagare i snabbspåret

Ingen uppdragsutbildning har ännu startat inom detta snabbspår. Från och med juni 2016 till oktober 2017 har totalt 42 personer deltagit eller deltar i andra snabbspårsinsatser.³⁸ Det kan handla om arbetspraktik, yrkessvenska eller Korta vägen.

Antalet nya personer i snabbspåret från maj 2016 till oktober 2017

Startmånad	Summa 2016	2017-01	2017-02	2017-03	2017-04	2017-05	2017-06	2017-07	2017-08	2017-09	2017-10	Summa 2017	Summa 2016 - 2017
jun-16	19	3	4	3	4	1	2	2	4	23	42		

Detta snabbspår är yrkesmässigt mycket avgränsat vilket också förklarar det låga antalet deltagare. En uppdragsutbildning planeras att starta i mars 2018 vid Södertörns högskola.

³⁸ Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

Insatser i snabbspåret

Personer som deltar i detta snabbspår deltar i snabbspårsinsatser som arbetspraktik, yrkessvenska och korta vägen. Uppdragsutbildning vis Södertörns högskola planeras till våren 2018. För att öka rekryteringsunderlaget och därmed möjligheten att fylla platserna, utökas målgruppen till personer som haft uppehållstillstånd i upp till fem år. Samtal pågår även om att genomföra delar av utbildningen på distans. Utbildningen inleds med den förberedande utbildningen Korta vägen i början av december 2017.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.³⁹

Antalet personer som deltar eller deltagit i detta snabbspår är enbart 42 individer, vilket gör att det är svårt att dra några långtgående slutsatser av utfallet. Som nämnts tidigare saknas också en uppdragsutbildningsinsats inom snabbspåret. Deltagarna har därför enbart anvisats till Korta vägen, yrkessvenska eller praktik.

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader					
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18
Arbete	0%	29%	29%	67%	17%	50%
Program	83%	57%	43%	0%	50%	25%
Öppet arbetslösa	17%	14%	29%	33%	8%	0%
Övrigt	0%	0%	0%	0%	25%	25%
Antal	6	7	7	6	12	4

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret. Tabellen visar att den största andelen befinner sig i arbetsmarknadspolitiska program i början av perioden, vilket kan vara exempelvis praktik, Korta vägen eller arbetsmarknadsutbildning.

6.8 Djursjukskötare

Yrken som omfattas av snabbspåret är djursjukskötare. Även veterinärer som saknar förutsättningar att erhålla svensk legitimation som veterinär ingår i snabbspåret.

För den statliga sidan är parterna Arbetsgivarverket, Saco-S, OFR/S, P, O Seko samt Arbetsförmedlingen. För den privata sidan är parterna Skogs- och

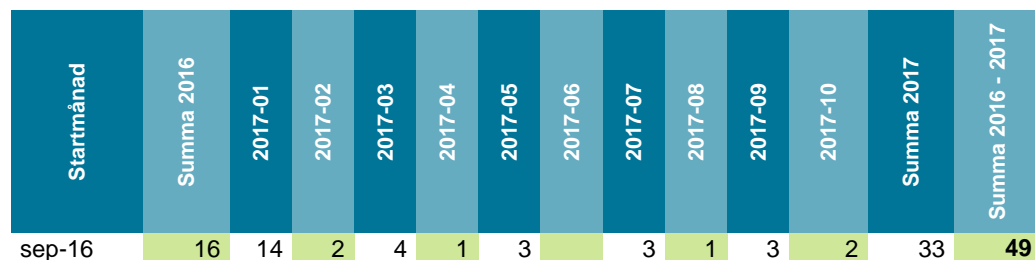
³⁹ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Lantarbetsgivareförbundet (SLA), Kommunal, Veterinärförbundet samt Arbetsförmedlingen.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med september 2016 till oktober 2017 har totalt 49 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.⁴⁰

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

Snabbspåret för djursjukskötare är ett av de mest avgränsade snabbspåren vilket gör att antalet deltagare är relativt få.

Insatser i snabbspåret

Insatserna i snabbspåret är på plats och fungerar väl. Arbetsförmedlingen har en överenskommelse med Sveriges lantbruksuniversitet om en utbildning som leder till anställningsbarhet som djursjukskötare. Till den första utbildningsstarten vid SLU har 19 personer antagits. Efter ett avhopp på grund av arbete så fullföljde 18 deltagare utbildningen och är för närvarande ute på praktik på djursjukhus. Att det totala antalet som deltagit i snabbspårsinsatser överstiger deltagarantalet i uppdragsutbildningen beror på att deltagare i fler snabbspårsrelaterade insatser, som exempelvis praktik eller yrkessvenska, ingår i statistiken över det totala antalet snabbspårsdeltagare.

Trots att yrket är smalt har Arbetsförmedlingen lyckats hitta tillräckligt med kandidater för en kursstart. Framgångsfaktorer för snabbspåret har varit att kandidater har sökts i flera kanaler, incitamenten för deltagande har varit tydliga (legitimation) samt att vägen från utbildning till legitimation är kvalitetssäkrad. De utmaningar som identifierats är att deltagarna har fått pendla och bo på annan ort under utbildningen och att utbildningen har fördelats på två utbildningsorter under perioden. Nytt avtal för uppdragsutbildning är snart på plats.

Att 18 av 19 deltagare vid uppdragsutbildningen har fullföljt studierna är positivt. Snabbspåret har funnits för kort tid för att kunna analysera resultat till arbete då den första utbildningen till djursjukskötare fortfarande fortgår. De aktiviteter som snabbspåret bygger på finns på plats och möjlighet till nya utbildningsstarter ses över. Under våren 2018 kommer utvärdering av den första omgången att ske för att se hur många som kom vidare till legitimation och arbete.

⁴⁰ Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.⁴¹

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader				
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15
Arbete	0%	0%	0%	6%	25%
Program	67%	67%	14%	83%	50%
Öppet arbetslösa	33%	33%	86%	6%	17%
Övrigt	0%	0%	0%	6%	8%
Antal	6	6	7	18	12

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att en låg andel av personerna i snabbspåret hade ett arbete även efter en tid i snabbspåret, vilket är förväntat med tanke på att det krävs legitimation för att utöva yrket. Tabellen visar att det är en stor andel som deltar i arbetsmarknadspolitiska program, vilket kan vara exempelvis praktik eller arbetsmarknadsutbildning. Andelen i programinsatser minskar över tid och andelen som får arbete ökar något.

6.9 Träindustrin

Yrken som omfattas av snabbspåret är förutom maskin- och CNC-operatörer inom träindustrin, ytbehandlare, fin- inrednings- och möbelsnickare, skräddare, ateljésömmerskor, sömmare, tapetsere och montörer inom träindustrin.

Parter: Trä- och Möbelföretagen och GS Facket för skogs- trä- och grafisk bransch.

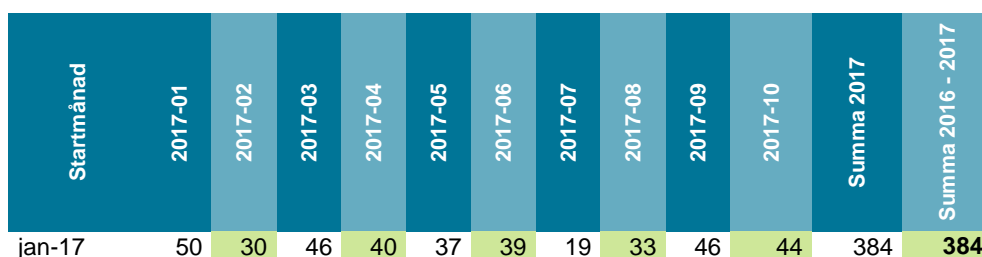
Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2017 till oktober 2017 har totalt 384 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.⁴²

⁴¹ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsumneringen är avrundade till närmaste heltal.

⁴² Se kapitel "1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår".

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2017 till oktober 2017.

Snabbspåröverenskommelsen för snabbspåret inom träindustrin trädde i kraft från och med januari 2017, varför ingen statistik innan dess finns. Enligt överenskommelse med parterna ingår yrken som skräddare, ateljésömmerskor, och sömmare inom Träindustrin. Parterna ser dessa yrken som intressanta som rekryteringsgrund för möbelstoppningsindustrin. Detta bör tas i beaktande vid studerande av antalet personer i snabbspåret. Omkring hälften av deltagarna tillhör gruppen skräddare och ateljésömmerskor.

Insatser i snabbspåret

Under våren 2017 genomfördes en så kallad kontrollerad start där kompetenskarläggning och urval gjordes ur ett geografiskt begränsat område i syfte att se hur väl modellen för snabbspåret fungerade. Utfallet visade att det finns vissa utmaningar och förbättringspotential i tillvägagångssättet och att modellen bör diskuteras med parterna för att hitta en lösning där de enskilda individernas kunskap och erfarenheter tas tillvara på ett tydligare sätt.

Insikter och slutsatser från den kontrollerade starten kommer att tas i beaktning i det fortsatta arbetet med att utforma insatserna för målgruppen. Att snabbspåret nu får en starkare regional förankring i de marknadsområden där den starkaste branschkopplingen finns är positivt för snabbspårets fortsatta utveckling.

Någon specifik insats för sömmerskor finns ännu inte på plats, men diskussioner pågår kring lämpliga aktiviteter för i synnerhet sömmerskor som är kvinnor, för att de ska nå anställningsbarhet inom trä- och möbelstoppningsindustrin.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.⁴³

⁴³ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader			
	1-3	4-6	7-9	10-12
Arbete	7%	27%	32%	24%
Program	72%	45%	46%	52%
Öppet arbetslösa	20%	27%	20%	20%
Övrigt	0%	0%	3%	4%
Antal	123	95	116	50

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att andelen som går till arbete ökar med antalet månader i snabbspåret. Tabellen visar att av de personer som deltagit i snabbspåret i 1 till 3 månader, deltar 72 procent i ett arbetsmarknadspolitiskt program, som exempelvis praktik eller kompletterande arbetsmarknadsutbildning. Branschens efterfrågan av personal är hög vilket gör att personer får arbete i större utsträckning i branschrelaterade yrken trots att de inte gått igenom snabbspårets alla delar eller validering.

6.10 Tjänstemän inom byggsektorn

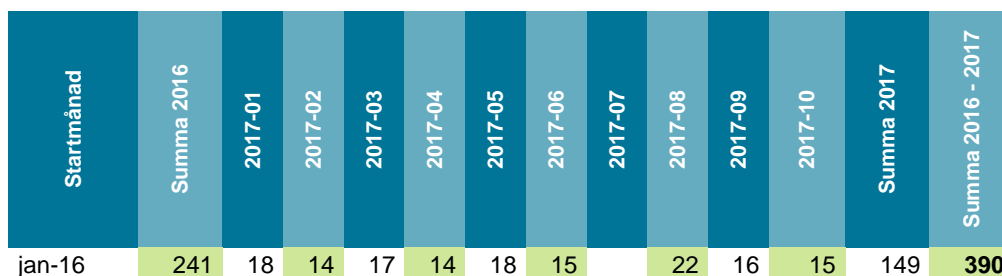
Yrken som omfattas av snabbspåret är ingenjörer inom bygg och anläggning.

Parter: Sveriges Byggindustrier, Sveriges Ingenjörer, Ledarna och Unionen.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 390 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.⁴⁴

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

En viktig del i snabbspårets konstruktion är att enskilda företagare tillgängliggör praktikplatser för civilingenjörer inom bygg och anläggning, så att personen kan pröva sina kunskaper eller få en färsk referens. Inom ramen för praktik kan också en yrkeskompetensbedömning på som längst tre veckor genomföras där det bedöms

⁴⁴ Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

vara lämpligt. Av de 390 personer som deltar eller deltagit i snabbspåret har 105 personer haft praktik som första programinsats.

Insatser inom snabbspåret

De insatser som är relevanta inom snabbspåret är på plats. En lämplig insats är Arbetsförmedlingens upphandlade ingenjörsmo­duler som kan bestå av modulerna byggt­eknik, arbetsmiljö, ritteknik, ombyggnader, juridik grund med mera. Praktik är också en viktig del och kan pågå från upp till 6 månader. Vid identifiering av en relevant kandidat anvisas personen till en tillgänglig praktik varav 3 veckor kan bestå av en yrkeskompetensbedömning hos en enskild arbetsgivare.

Yrkeskompetensbedömningen ska resultera i en beskrivning av individens kompetens inom ramen för yrket, samt innehålla ett utlåtande och rekommendation om komplettering, där det behövs.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.⁴⁵

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret.

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	4%	15%	24%	31%	34%	49%	58%
Program	92%	61%	33%	33%	31%	25%	23%
Öppet arbetslösa	4%	21%	36%	31%	30%	16%	10%
Övrigt	0%	3%	7%	6%	5%	10%	10%
Antal	53	33	45	52	64	51	92

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att bland personer som varit inne en viss tid i snabbspåret ökar andelen som går till arbete. Av personer som deltagit i ett snabbspår i 1 till 3 månader, deltar 92 procent i ett arbetsmarknadspolitiskt program, vilket kan vara exempelvis praktik eller arbetsmarknadsutbildning. Andelen i programinsatser minskar över tid och andelen som får arbete ökar. Av de som varit i snabbspåret mellan 19 till 22 månader hade 58 procent arbete den sista oktober 2017.

Under hösten 2017 har en ny avsiktsförklaring förhandlats fram. Målsättningen är att fortsatt skapa förutsättningar för nyanlända med relevant utbildning eller erfarenhet att bli anställningsbara i branschen.

⁴⁵ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

6.11 Fastighetsbranschen

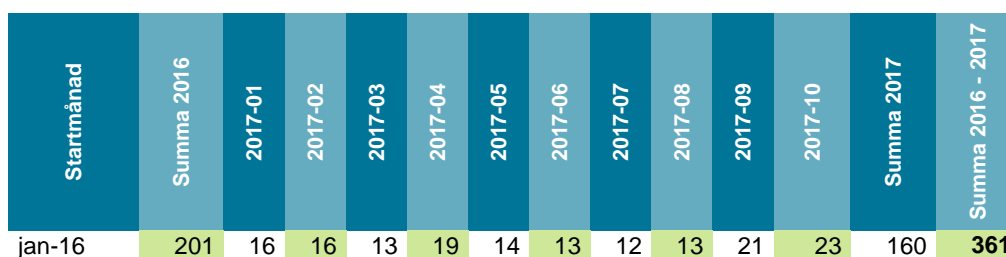
Yrken som omfattas av snabbspåret är fastighetsskötare, fastighetsvärd, fastighetstekniker samt ingenjörer.

Parter: KFO, Fastigo, Almega Fastighetsarbetsgivarna, Vision, Fastighetsanställdas Förbund, Unionen, Kommunal och Arbetsförmedlingen.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 361 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.⁴⁶

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

Arbetsförmedlingens upphandlade utbildning till fastighetsvärd, fastighetsskötare och fastighetstekniker samt den upphandlade utbildningen ingenjörsmoduler är av stor betydelse för snabbspåret, vilket gör att det finns anledning att särskilt belysa statistik kring hur dessa utbildningar används. Från januari 2016 till och med oktober 2017 var det totalt 312 nyanlända som anvisats till förberedande utbildning eller arbetsmarknadsutbildning inom fastighetsbranschen. Senaste halvåret är det i genomsnitt ca 20 nyanlända per månad som anvisats till dessa utbildningar vilket är en ökning.

Antalet personer som deltar i snabbspåret ökar och är relativt högt, trots att möjligheten att genomföra branschvalidering har saknats. Fler nyanlända anvisas till förberedande utbildningar och arbetsmarknadsutbildningar för fastighetsskötare, fastighetsvärd och fastighetstekniker samt ingenjörsmodulerna vilket är positivt.

Insatser i snabbspåret

En av de viktigaste insatserna i snabbspåret är branschvalideringen. Arbetsförmedlingen gick ut med upphandling av denna tjänst i månadsskiftet augusti/september enligt lag om valfrihetssystem.⁴⁷ Detta innebär att alla företag som uppfyller kraven i upphandlingen kan ansöka om och godkännas som leverantör. Kraven för upphandlingen utgår från branschens fastlagda krav för validering. Det har inkommit ansökningar om att bli leverantör av tjänsten på ett flertal orter och det finns möjlighet för fler aktörer att ansluta sig till avtalet förutsatt att man uppfyller kraven. Det är av stor vikt att nyanlända får kännedom om valideringen och att Arbetsförmedlingen kartlägger och anvisar till insatsen.

⁴⁶ Se kapitel 1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår.

⁴⁷ Enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) kan alla företag som uppfyller kraven i upphandlingen ansöka om och godkännas som leverantör. Kraven för upphandlingen utgår från branschens fastlagda krav för validering.

En annan viktig insats i snabbspåret är Arbetsförmedlingens upphandlade utbildning till fastighetsvärd, fastighetsskötare eller fastighetstekniker som är ca 40 veckor lång. Utbildningen inleds med en förberedande utbildning på 3-6 veckor som klargör om individen är lämplig för yrket och har kompetens och övriga förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Den följande arbetsmarknadsutbildningen är i normalfallet upp till 40 veckor lång. En framgångsfaktor har varit de så kallade rekryteringsutbildningar som skapats inom branschen där fastighetsbolag varit med och påverkat vilka som kan delta i utbildningen samt utbildningens innehåll.

Ingenjörsmodulerna är en annan viktig insats där möjlighet finns att sätta samman en individuellt anpassad utbildningsplan där ett antal moduler läggs in för att bygga på redan befintlig kompetens. Exempel på innehåll är fastighetsekonomi, juridik fastighet, styr- och reglerteknik, energieffektivisering, säkerhet och installationssamordning.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.⁴⁸

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	4%	15%	40%	38%	24%	49%	55%
Program	77%	59%	33%	42%	58%	33%	31%
Öppet arbetslösa	18%	21%	27%	14%	13%	5%	7%
Övrigt	2%	5%	0%	6%	4%	13%	6%
Antal	57	39	48	50	45	39	83

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar eller deltagit i snabbspåret. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret.

Tabellen visar att bland personer som varit i snabbspåret en viss tid och fått möjlighet att delta i en eller flera snabbspårsaktiviteter är andelen som är i arbete högre. Av personer som deltagit i snabbspåret i 1 till 3 månader deltar 77 procent i arbetsmarknadspolitiska program. Andelen i programinsatser minskar över tid och andelen som får arbete ökar.

⁴⁸ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behövs nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

6.12 Målare

Yrken som omfattas av snabbspåret är målare.

Parter: Måleriföretagen i Sverige och Svenska målareförbundet

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 184 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.⁴⁹

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017.

Startmånad	Summa 2016	2017-01	2017-02	2017-03	2017-04	2017-05	2017-06	2017-07	2017-08	2017-09	2017-10	Summa 2017	Summa 2016 - 2017
jan-16	101	8	4	8	4	11	11	6	6	8	17	83	184

Arbetsförmedlingens upphandlade validering inom branschen är av stor betydelse för snabbspåret vilket gör att det finns anledning att särskilt belysa statistik kring hur valideringstjänsten används. Valideringstjänsten enligt lagen om valfrihet (LOV) kom på plats i augusti 2017.⁵⁰ Sedan tjänsten började levereras har totalt 24 nyanlända påbörjat validering enligt branschens valideringsmodell för målare.

Insatser i snabbspåret

De aktiviteter som snabbspåret bygger på är i huvudsak på plats. Valideringen för målare har upphandlats enligt lagen om valfrihet (LOV) och syftet är att öppna upp för fler utförare av valideringstjänsten enligt branschmodellen. Till dagens dato finns det endast en leverantör som lagt anbud och som utför tjänsten. Detta innebär att det är ett begränsat antal deltagare som kommer att kunna valideras. För att få fler anbud från leverantörer som är certifierade av branschen återstår vissa frågetecken ett rätas ut. Bland annat gällande om gruppstarter kan ersätta succesiva starter, en fråga som idag är nära en lösning.

Kompletterande utbildning för målare (delar av arbetsmarknadsutbildningar) finns på plats på fyra orter vilka är Stockholm, Göteborg, Malmö och Övertorneå. Totalt har 68 personer anvisats till kompletteringsutbildningen från januari till oktober 2017. Vanligen anvisas personer med utländsk kompetens till modulerna väggbeklädnad, våtrum och utvändigt målning. Efter genomförda moduler behöver kompetensen som förvärvats testas på nytt, innan anställningsbarheten kan konstateras.

⁴⁹ Se kapitel 1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår.

⁵⁰ Enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) kan alla företag som uppfyller kraven i upphandlingen ansöka om och godkännas som leverantör. Kraven för upphandlingen utgår från branschens fastlagda krav för validering.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.⁵¹

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	13%	18%	38%	37%	38%	44%	48%
Program	77%	36%	38%	37%	48%	41%	36%
Öppet arbetslösa	10%	46%	25%	16%	14%	7%	12%
Övrigt	0%	0%	0%	11%	0%	7%	5%
Antal	31	28	16	19	21	27	42

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober och avser samtliga personer som deltar i snabbspår för målare. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret. Tabellen visar att bland personer som varit i snabbspåret en viss tid ökar andelen som går till arbete. Av personer som deltagit i ett snabbspår i 1 till 3 månader deltar 77 procent i arbetsmarknadspolitiska program, vilket kan vara exempelvis praktik, validering eller arbetsmarknadsutbildning. Andelen i arbetsmarknadsprogram och andelen öppet arbetslösa minskar över tid samtidigt som andelen som får arbete ökar. En relativt låg andel av dem som deltar eller deltagit i snabbspåret för målare är i arbete. En förklaring till detta är att språknivån inom branschen är relativt högt ställd. Parterna har fört fram att anställningsbarhet kräver kunskaper i svenska motsvarande minst sfi d-nivå.

För snabbspåret för målare är det främst relevant att följa upp antal genomförda valideringar, samt resultatet från valideringen. Valideringen görs i två delar: Del 1 - kartläggning med rekommenderad komplettering och Del 2 – bedömning med intyg. Målet med bedömning är att valideringen ska resultera i minst 4000 timmar (eller 3000) för anställning. Rekommendationen efter del 1 är i regel en kompletterande utbildning som följs av del 2 med bedömning och intyg.

6.13 Energibranschen

Yrken som omfattas av snabbspåret är distributionselektriker och ingenjörer inom energibranschen.

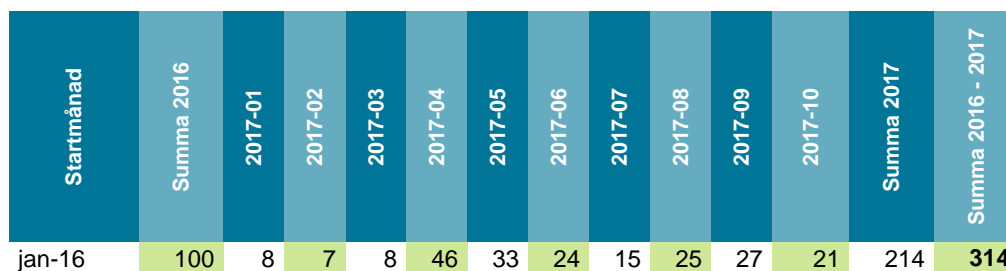
Parter: Energiföretagens Arbetsgivarförening, Ledarna, Seko, Svenska Elektrikerförbundet, Sveriges Ingenjörer, Unionen och Arbetsförmedlingen.

⁵¹ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

Antal deltagare i snabbspåret

Från och med januari 2016 till oktober 2017 har totalt 314 personer deltagit eller deltar i snabbspåret.⁵² I och med att överenskommelsen för snabbspåret inom elteknikbranschen tecknades i mars 2017, samredovisas statistiken för detta snabbspår tillsammans med statistiken för snabbspår inom elteknikbranschen. Detta på grund av att potentiella deltagare för båda branscherna har överlappande yrkeskoder (SSYK) och kandidater kan alltså finnas inom någon av dessa två spår.

Antalet nya personer i snabbspåret från januari 2016 till oktober 2017

Arbetsförmedlingens upphandlade arbetsmarknadsutbildning för distributionselektriker är av stor betydelse för snabbspåret, vilket gör att det finns anledning att särskilt belysa statistik kring hur den utbildningen används. Utbildningen finns idag i Åsbro. Under perioden januari 2016 till oktober 2017 har totalt 26 personer under två omgångar påbörjat arbetsmarknadsutbildningen för distributionselektriker.

Snabbspåret är avgränsat till relativt få yrken, vilket gör att antal deltagare som kan förväntas delta är lägre än för vissa andra snabbspår.

Insatser i snabbspåret

Alla insatser inom snabbspåret är på plats och är tillgängliga. En utmaning kvarstår dock och det är att arbetsmarknadsutbildningen till distributionselektriker enbart finns på en ort vilket förutsätter att de arbetssökande själva kan betala merkostnaden för dubbelt boende. Arbetsförmedlingen kan ersätta kostnader för dubbelt boende upp till högst 2 400 kronor per månad. För att göra utbildningen tillgänglig för fler arbetssökande förs idag en dialog kring möjligheten att ha fler utbildningsorter.

Vid tidigare utbildningsstarter har Arbetsförmedlingen gjort ett stort utskick nationellt för att hitta lämpliga kandidater. Till utbildningsstarten i november 2017 kommer inbjudan istället att gå via lokala kontor. Detta på grund av att det krävs minst godkänt i sfi c för att man ska kunna börja utbildningen.

Arbetet med att hitta praktikplatser för ingenjörer har ännu inte strukturerats upp och det har funnits svårigheter att hitta platser. Arbetsgivare i branschen och branschorganisationerna anger som anledning till detta att det är svårt att hitta handledare. För att växla upp detta arbete förs dialog med parterna samt diskuteras andra lämpliga insatser för målgruppen. Exempel på detta är att samarbeta ytterligare med Jobbsprånget, IVA (Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien) och

⁵² Se kapitel ”1.3.2 Så följer Arbetsförmedlingen upp antal deltagare i snabbspår”.

branschorganisationerna. Dialogerna och utökade samarbeten förväntas leda till fler praktikplatser under hösten. För att hitta intresserade arbetsgivare har Energiföretagen bland annat gjort utskick till deras medlemmar. Arbetsförmedlingen arbetar även med att få till stånd en Korta vägen-start för elingenjörer inom energibranschen på minst en ort i landet. Genom att kopplat ihop Korta vägen med branschen öppnas större möjlighet upp för att göra praktik på energiföretag samt att företagen kan vara med och utforma utbildningens innehåll i skräddarsydda lösningar utifrån deras behov. En utmaning i detta arbete är att avtalet med kompletterande aktörer gällande Korta vägen går ut i slutet av 2018.

Ett annat utvecklingsarbete inom snabbspåret för energibranschen är att tydliggöra att spåret även kan omfatta tjänstemän, det vill säga elingenjörer. Fler insatser för ingenjörer behöver komma på plats och en möjlighet som undersöks är om den nya arbetsmarknadsutbildningen CAD-El ska kunna användas som en spetsutbildning även för ingenjörer inom el, kopplat till snabbspåret.

Andel i arbete eller program

Nedanstående tabell ger en bild av hur tiden i snabbspåret påverkar andelen som får ett arbete eller deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.⁵³

Status den sista oktober 2017 indelat utifrån hur länge personer deltagit i snabbspåret

Status	Antal månader						
	1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	19-22
Arbete	7%	19%	21%	35%	36%	42%	56%
Program	74%	61%	62%	43%	52%	32%	32%
Öppet arbetslösa	15%	19%	16%	22%	12%	16%	7%
Övrigt	4%	0%	0%	0%	0%	11%	5%
Antal	73	72	61	23	25	19	41

Tabellen visar en ögonblicksbild från den sista oktober 2017 och avser samtliga personer som deltar i snabbspår inom elteknikbranschen respektive inom energibranschen. En person finns enbart med i ett av intervallen beroende på hur länge personen har varit i snabbspåret. Tabellen visar att bland personer som varit i snabbspåret en viss tid ökar andelen som går till arbete betydligt. Av personer som deltagit i ett snabbspår i 1 till 3 månader deltar 74 procent i arbetsmarknadspolitiska program, vilket kan vara exempelvis praktik, validering eller arbetsmarknadsutbildning. Andelen i arbetsmarknadsprogram och andelen öppet arbetslösa minskar över tid samtidigt som andelen som får arbete ökar.

En spårspecifik insats i snabbspåren för elteknik och energibranschen är som beskrivits ovan arbetsmarknadsutbildningen för distributionstekniker i Åsbro. Det är därför av stor vikt att följa utfallet i denna insats. Hittills i år har 13 personer

⁵³ Med arbete avses personer som har gått ut i anställning. Anställningen kan både vara subventionerad eller icke subventionerad. Det behöver nödvändigtvis inte betyda att personerna har gått till anställning inom sin för snabbspåret avsedda bransch. Program kan vara arbetsmarknadsutbildning, praktik, yrkeskompetensbedömning, branschvalidering, yrkessvenska, eller korta vägen. Under kategorin övrigt finns personer som av olika orsaker blivit förhindrade att delta under perioden. Orsaker till detta kan vara föräldraledighet eller att man påbörjat annan utbildning utanför Arbetsförmedlingens regi. Procentsummeringen är avrundade till närmaste heltal.

genomgått arbetsmarknadsutbildningen. Av dem har alla tillräcklig kompetens för att utöva yrket. Det kvarstår dock behov av att utveckla kunskaper i svenska språket. Samtliga har genomfört praktik som del av arbetsplatslärandet inom utbildningen. I dagsläget är det 12 nya deltagare som läser utbildningen och även för dessa är det framförallt svensk kunskaperna som är den största utmaningen för att förbättra anställningsbarheten.

6.14 Elteknikbranschen

Yrken som omfattas av snabbspåret är installations- och serviceelektriker.

Parter: Elektriska installatörsorganisation och Svenska Elektrikerförbundet.

Antal deltagare i snabbspåret

Statistiken för antalet nya deltagare i detta snabbspår redovisas tillsammans med statistiken för snabbspår inom energibranschen. Detta på grund av att potentiella deltagare för båda branscherna har överlappande yrkeskoder (SSYK) och kandidater kan alltså finnas inom någon av dessa två spår. Se ovanstående kapitel för energibranschen för en redovisning av nya deltagare i dessa två snabbspår.

Överenskommelse om snabbspår inom elteknikbranschen finns från och med mars 2017. Utifrån överenskommelsen för snabbspåret är det inom elteknikbranschen främst antalet deltagare som genomfört validering relevant, tillsammans med kompletterande utbildning.

Insatser i snabbspåret

De aktiviteter som snabbspåret bygger på finns nu på plats. Samtliga leverantörsavtal är underskrivna. Valideringen finns på fyra orter med stor geografisk spridning; Borås, Malmö, Umeå och Västerås. Avtalet löper ut 2017-11-30 och arbetet pågår med att säkerställa att det inte uppstår något glapp när de nya avtalen tar över. De nya valideringstjänsterna upphandlas enligt lag om valfrihetssystem (LOV).⁵⁴ Förhoppningen är att branschen ska certifiera ytterligare utförare som kommer att kunna lämna anbud om att vara leverantör.

Kompletterande arbetsmarknadsutbildning finns på ett antal orter i hela landet. Exempel på moduler som kan ingå är ellära, elkraftteknik, arbetsrätt, praktisk ellära och elinstallationer.

Antal valideringar per månad har legat på en ganska konstant nivå vilket beror på att leverantörernas maxkapacitet nåtts och att det oftast varit kö för nya anvisningar. Med det nya valideringsavtalet enligt LOV kommer eventuellt fler leverantörer bli aktuella, vilket ökar kapaciteten för valideringen. Detta i sin tur kommer att öka andel deltagare i kompletterande utbildning vilket i sig bör öka andel i arbete.

⁵⁴ Enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) kan alla företag som uppfyller kraven i upphandlingen ansöka om och godkännas som leverantör. Kraven för upphandlingen utgår från branschens fastlagda krav för validering.

Andel i arbete eller program

Statistiken för andel som kommer i arbete eller program redovisas tillsammans med statistiken för snabbspår inom energibranschen. Detta på grund av överlappande yrkeskoder (SSYK). Se ovanstående kapitel för energibranschen för en redovisning av andel i arbete och program i dessa två snabbspår.

Eftersom valideringen är en central insats inom snabbspåret finns det anledning att särskilt belysa hur denna använts. Under perioden mars 2017 till oktober 2017 har totalt 120 nyanlända genomfört validering inom installationsel vilket i huvudsak stämmer överens med antal valideringsutlåtanden som Elbranschens Centrala Yrkesnämnd (ECY) utfärdade under samma period. Valideringsleverantörerna har full beläggning vilket gjort att det uppstått kö för att få möjlighet att valideras.

7 Bilaga 2: Främjandemedel

Arbetsförmedlingen har fått i uppdrag av regeringen att fördela statsbidrag för särskilda främjande- och utvecklingsinsatser. Insatserna ska syfta till att påskynda de nyanländas etablering på arbetsmarknaden genom att synliggöra nyanländas kompetens, stärka deras kunskaper i svenska eller i övrigt främja användningen av arbetsmarknadspolitiska insatser för nyanlända. Insatserna ska riktas till nyanlända som omfattas av etableringsuppdraget enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2010:197) eller till eller en annan person utan erfarenhet av svenskt arbetsliv eller med begränsad sådan erfarenhet.

De som kan söka stödet är arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, branschorganisationer eller partssammansatta organ på arbetsmarknaden.

Beviljade medel 2017

År 2017 har regeringen avsatt 35 miljoner kronor för främjandemedel.⁵⁵ Sista ansökningsdag var den 31 mars och totalt har 21 ansökningar kommit in. Ansökt belopp uppgår till totalt drygt 26 miljoner kronor. Samtliga ansökningar förutom två har beviljats.

Ansökande organisationer	Beviljat belopp
SKL, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Almega	1 000 000
SKL, Läkarförbundet	2 250 000
SKL, Akademiker-Alliansen, Akademikerförbundet SSR, Svenska kommunalarbetareförbundet, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Sveriges läkarförbund, Vision	2 970 000
Akademikerförbundet SSR, KFO	857 250
Energiföretagen Sverige, Energiföretagens Arbetsgivareförening, Ledarna, Sveriges ingenjörer, Unionen, Svenska elektrikerförbundet, Seko	1 000 000
Sveriges byggindustrier, Maskinentreprenörerna, Byggnadsarbetareförbundet, Seko	2 500 000
Fastighetsbranschens utbildningsnämnd	1 873 000
Elektriska installatörsorganisationen, Svenska Elektrikerförbundet	1 810 000
Transportföretagen, Svenska kommunalarbetareförbundet	916 525
Sveriges farmaceuter, Svensk handel, Almega, Läkemedelsakademin	4 467 000
Sveriges farmaceuter, Almega, Svensk handel, Sveriges Apoteksförening, LIF	723 924
Livsmedelsföretagen, Livsmedelsarbetareförbundet	2 170 000
Måleribranschens yrkesnämnd	450 000
Trä- och möbelföretagen, GS-facket för skogs-, trä- och grafisk bransch	1 300 000
Ledarna	180 000

⁵⁵ För ytterligare information: <https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Om-Arbetsformedlingen/Etablering-av-nyanlanda/Framjandemedel-for-arbetsmarknadens-parter.html>

Ledarna	150 000
Utbildningsrådet för Hotell och restauranger	1 361 400
Installatörsföretagen (ansökan i september)	325 000
VVS företagen och Svenska byggnadsarbetareförbundet	382 000
Totalt	26 686 099

Exempel på aktiviteter i ansökningarna för 2017 års främjandemedel är information- och kommunikationsinsatser, utveckling av arbetsmodeller, insatser kopplade till handledning, utveckling av valideringsmodeller samt framtagande av digitala lösningar som språkappar med mera.

Enligt förordningen om främjandemedel ska en organisation som tagit emot främjandemedel senast den 1 mars året efter bidragsåret lämna en ekonomisk redovisning av de mottagna medlen till Arbetsförmedlingen. Organisationen ska även redovisa vilka insatser som har genomförts, de resultat som har uppnåtts och hur resultaten förhåller sig till det ändamål som bidraget har beviljats för. Redovisningarna för de medel som beviljats för 2016 visar att samtliga aktörer har genomfört aktiviteter i enlighet med ansökningarna. Vissa aktiviteter har dock blivit försenade och organisationerna har därmed inte förbrukat alla tilldelade medel. I redovisningarna framgår det belopp aktörerna anser att de ska betala tillbaka till Arbetsförmedlingen och i samtliga fall delar Arbetsförmedlingen organisationernas bedömning av angivet belopp. För 2016 års främjandemedel har drygt 2 miljoner kronor återkrävts till Arbetsförmedlingen.

8 Bilaga 3: Fördelning av snabbspåren till marknadsområdena

Byggbranschen, tjänstemän:	Har ej fördelats ännu, uppdatering av avsiktsförklaringen är nyligen klar.
Djursjukskötare:	Mo 5 Nordvästra Götaland
Elteknik:	Mo 1 Stockholm, Gotland
Energibranschen:	Mo 6 Västra Svealand
Fastighetsbranschen:	Mo 9 Södra Norrland. Initialt med stöd av Mo 1 Stockholm Gotland
Kock:	Har ej fördelats ännu. Dialog pågår per september 2017. Planerad fördelning till Mo 7 tillsammans med Mo 1
Legitimationsyrken – Läkare (samt leg.yrken inom hälsovård):	Mo 4 Göteborg Halland och MO 3 Södra Mälardalen Östergötland
Legitimationsyrken – Endast sjuksköterskor och apotekare:	Mo 1 Stockholm Gotland
Livsmedel – Slaktare/Styckare:	Mo 3, Södra Mälardalen Östergötland
Livsmedel – Bagare:	Mo 1 Stockholm Gotland med stöd av MO 7 Skåne
Lärare – baserat på lärosäten:	Mo 10, Mo 1, Mo 3, Mo 4, Mo 6, Mo 7
Målare:	Mo 4 Göteborg Halland
Samhällsvetare (Ekonomer, Jurister):	Mo 7 Skåne
Socialt arbete:	Har ej fördelats ännu. Lärosäte saknas. Anskaffning pågår inom upptagningsområde Mo 1, 2 och 3
Transport – Lastbilsförare:	Mo 2 Norra Mälardalen
Träindustri:	Mo 8 Småland Blekinge. Initialt med stöd av Mo 5 Nordvästra Götaland